

A. LANDSBERGIO "KELIONĖ"

JURGIS GLIAUDA

"Julius užmigdavo žodžiams tystant chaotiškuosna sapnuosna..."

("Kelionė" 69 pusl.)

Malonios staigmenos

Kartu su mūsų literatūra besidominčia visuomene, su dideliu susidomėjimu laukiau 1953 metų romano konkurso išdavi. Ir, va, B. Babrausko laiškas su šilta naujiena: Geriausias romanas išskirtas; tai A. Landsbergio "Kelionė". Nušvito nuotaike šiltas jausmas, tai džiaugsmas dėl jaunojo autoriaus, tai džiaugsmas dėl jaunatvės.

Ir tą džiaugsmą vis didino "Kelionės" kelionė "Draugo" a' karpoje. Ir — staigmena vėl. Knygos formoje "Kelionė" mano rankose, o kartu... kvietimas ją parencuoti.

Tad...

Esmė

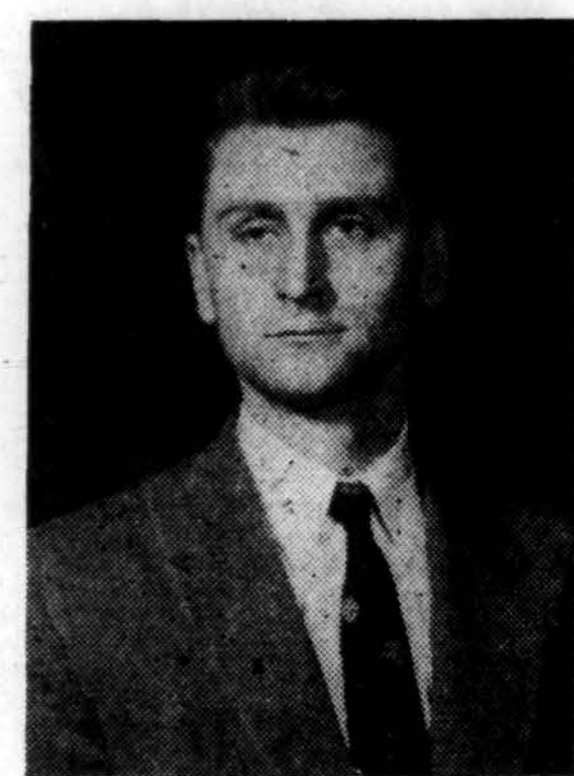
Vėl sukeliu "Kelionę" mirazų ir pasamones atodūsių pasauli. Tai gyvenimas pusiauspyje, pilkame košmare; tai gyvenimas dvasiniai sužlugdytų ir nekalbų dėl savo puolimo. Tos trūnijančios sielos merdė ne dėl savo kaltės, ne savo valia. Tai skeveldros to didelio socialinio purtulio, kuris lyg žemės drebėjimas griauja didžiules valstybes ir tūpius, mažus asmeniškus gyvenimus. Tada gyvenimas susitraukęs su slegiančiais sapnais; sapnas susitraukęs su slegiančiu gyvenimu. Dingsta riba tarp realybės ir pasamones; žmogus jautiesi, kaip žiauriai tardomas, kurio jėgas triuškinama nemiga ir kančia. Realūs pavidalai pinasi su smėklomis. Smėklos gyvena samonėje. Gyvenimas virsta kaž kokių abstraktizmo, kuris turi polius realybėje ir sapne. Tokia yra esmė 1953 metais premijuotojo veikalo — lietuvių rašytojo kūrinių apie vergų baraką.

Sugavus veikalo esmę, lengviau suvokiame detalės jų prasmę, jėgą ir grožį ir jų savitarpį pareinamumą.

Apleidami siužeto atpasakojimą, sekame veikalo kompozicijos vaizdą. Knygos asis dalina ją per vidurį. Šia prasme visa knygos struktūra formaliniu atžvilgiu primena žygį per kalnagubrij. Vienoje knygos pusėje veikėjai tolydžio jauga ir vergo dalia, kitą knygos pusę jie žengia, labai nedrąsiai ir be pasitikėjimo savimi, į išlaisvinimą (netikslus terminas, tikresnis vyduinis "laisvėjimas").

Pirmoje knygos pusėje dominuoja potroškis gėlbėti savo pilkuosius gyvenimus tik biologine prasme, kitą knygos pusę prieš veikėjus iškyla gyvenimo dvasinės problemos, kurios parturtina juos, nustelbdamos vergo savijautas.

Dar užgriebiant kompozicinę struktūrą, tenka stabtelėti ties pirmuoju knygos skyriumi. Autorius nuveda pasakojimo pradžioje Julijų į vienuolyną. Bet tuoj, kitame skyriuje ir toliau, vienuolynas ir jo aplinkos sukeltos nuotaikos nebesugrąžina mai dingsta. Skaitytojas, inercijos keliu, dar tebegyvena mas pirmojo skyriaus nuotaika, jos nebesuranda toliau visoje knygoje. Nė Julius pasamones pasaulyje tas vienuolyno motyvas nebeatskamba.

Alg. Landsbergis

Sena yra scenos taisyklė, gerai ir prozai — jei pirmam veiksmo scenoje matomas šautuvas, jis turi šauti bent paskutiniame veiksmo. Čia, pirmasis skyrius, iš esmės vienas gražiausių, veikalo kompozicijoje tik neiššovęs šautuvas.

Kartagena, Kartagena...

Atkaklus grįžimas į Julius pasamones šnibždesius, berods, nustebino skaitytojus. Ne tik višas devynioliktas skyrius, bet ir kiekviename skyriuje atskamba balsai ir vaizdai, besiveržiant į Julius pojučius, jo pasamones sferoje. Tai atkaklioji, regis beprasmi mintis: Kartagena, Kartagena, Karaliaučiaus suirutėje. Tai nėra simbolis; tai sukrėstų nervų žaistas. Tai skendimas, chaosas, narkotizavimas chaosu, tas skendimas "chaotiškame sapne", iš kurio Julius nepabudo per visą "kelionę".

Kada žmonės gyvena normalų gyvenimą, atrodytų sunku ir dirbtina nuolatos kelti veikėjo psichikoje pasamones drumzles

Didysis realistas Flaubert net lėtai mirštančios Madame Bovary nedrįso apgaubti pasamones šnibždesio prasiveržimu. Bet Anna Karenina, nusižudydama, girdėjo misteriską senelį žvaninant geležiukais. Ir Raskolnikovas, nužudytos senės kambary, su šurpuliu išgirdo savo klie desų... balandėlės lūžį. Ir Blanche, T. Williams'o pjesės "A Streetcar Named Desire" balsadamas girdėjo jos vardo aidėjantį atgarsius...

Tad be pasamones žaismo vaizdavimo reiki išsiverčia autoriai. Pasamonė veikia herojus dažnai absurdiškais pasireiškimais. Ji nusivokiama normalioje gyvenimo sąlygoje. Ji priveda be bėprotybimo, prie nervų šoko.

Kur kas baisesnis jos siautėjimas nenormaliose gyvenimo sąlygoje. O tokį gyvenimą tenka gyventi visiems "Kelionės" personažams. Čia ta paslaptin goji sfera, glūdinči žmoguje anapus samonės, išbūjoja kaip laistoma gėlė, arba piktybinis navikas.

Čia verta pastebėti, kad A. Landsbergis, savo apysakoje "Sniegas ir Duona" (Gabijs, No. 1. 1951) nedrįso pajudinti pasamones sferos, nors toje apysakoje aplinkos sąlygos buvo lygios, o gal ir dar šurpesnės už "Kelionės" foną. Ir tame žiūri me autoriaus augimą.

"Kelionės" veikėjų gyvenimas — tolydus kelias į bėprotybę. Jeigu įvykiai laikyti juos nuolatos vergų barake, jie turi tapti bėpročiais.

G. de Maupassant, pats žengdamas į bėprotybę, davė mums nepakartojamą "Horla". Julius, žengdamas į bėprotybę dar pirmuosius žingsnius, atkakliai kartuoja "Kartagina". Jo pasamonėje bręsta tai, kas bren do "Horla" autoriaus pasamonėje. Ir dėl to šauksmo skaitytojas turi jauti, kaip siaučia suerzintoji ir mūsų tramdomoji pasamones stichija.

Julijus stumia bėprotybę aplinka, stichija. Juk visi esą aplink jį žmogės nėra normalūs. Gyvenimo sąlygos sulaužė žmones, išjungė juos iš realiai maistančių asmenų sferos. Juo toliau, juo stipriau ekskursai į pasamones stichiją, kol jie pasiekia pogėjų devyniolikto skyrių. Gyvenimas tampa chaosu, arba, kaip prasiitaria autorius "chaotišku sapnu".

Nuo Aramo iki Tatjanos

Kiekvienas, kas pateko po vergų barako stogu, yra savotiška psichopatologinė būtybė. Kiekvienas turi savo būdingą nenusikratomą idėją. Visi tie asmenys normaliomis gyvenimo sąlygomis beliktų gal tik neryškiais veidais, nun, kaip Dostojevskio "Mirusiųjų Name" pražįsta nuostabiomis psichopatologinėmis varsomis.

Aramas, seksualumo arsenalas ir kartu naivus nežinėlis, Grigorijus — tolima atšvaista Zosimos iš "Brolių Karamazovų", Michelis — pigus bonvivanas, Weisas — paniekintas niekintojas, sutriuškintas triuš kintojas, bet turis savy Fra Angelico angelų varšų gamą, Hil dē — prostitutė, įteigianti skaisčios meilės ilgesį, Tatjana — nesuprantanti "sielos" sąvokos, bet mylinči skaisčia ir skaistume bailia meile...

Pagalau Julius, lietuvis, jau psichopatu peržengęs tėvynės sieną, žengias iš vieno sukrėtimo į kitą, nekalbus bet dominantis kitus, pasiilgęs skaistumo ir ne suvokiąs jo esmės, drąsus be suvokiant (Nukelta į 2 pusl.)

IŠ ITALŲ POEZIJOS

Vargšo angelas

GIUSEPPE UNGARETTI (g. 1888)

Dabar, kai į aptemusias mišias įsiveržia kraujo ir žemės šiurkščiausia gėla, dabar, kai kiekvieno pulso dūžiu mus varsto tiekios neteisinių mirčių tylą,

tepabunda dabar vargšo angelas, išlikęs sielos kilnumas...

Negestančių amžių žingsniu tenušengia savo senos tautos priešakin, šešėlių vidurin.

Laiškas motinai

SALVATORE QUASIMODO (g. 1901)

"Mater dulcissima, jau leidžiasi miglos, laivai neaiškiai krantines plaka, medžiai nuo vandens tinsta, dega sniegas; nesu liūdnas aš šiaurėj, nesu taikoj su savim, jau nelaukiu atleidimo iš nieko, daug kas skolingas man ašarų, kaip žmogus žmogui. Žinau, tau negera, gyventi kaip poetų motinos visos, išvargus ir tiesi savo meilę sinams tolimiems. Tai aš tau rašau šiandien. Tu tarsi — Pagaliau du žodžiai nuo to bernioko, kurs vieną naktį pabėgo su savo apsiaustu

menku

ir keliais eilėrašciais kišenėj. Vargšas, jis toks švelniaširdis, jis žus vieną dieną kur nors.

"Tikrai, aš menu, tai buvo perone pilkam, prie lėty traukinių su migdolais ir apelsinais, skirtais Imeros žiotims, šarkų upei, eukaliptų ir druskos. Esu tau šiandien dėkingas, man tai patinka, už šypseną, kurią man ant lūpų padėjai, miela, kaip ir tavoji.

Ji išgelbėjo mane nuo skausmo ir ašarų, nesvarbu, kad dabar jos man rieda dėl tavęs ir dėl ty, kurie laukia kaip tu nežinodami ko. Ak, mieloji mirtie, neliesk namų laikrodžio, taksinčia dienoj, man praėjo vaikystė visa ties kvadrantu puošniu, ties tapytom gėlėm; neliesk rankų, senų širdžių. Ar kas kalba? Gailioji mirtis, kuklioji mirtis. Sudiev, mieloji, sudiev, dulcissima mater".

Čia ant šio kranto

LEONARDO SINISGALLI (g. 1908)

Čia ant šio kranto mane šaukia traukimas dienos, kurią aš užplakiau akmenimis. Atdara ir nauja šviesa ties žeme, kurią aš mindžioju, yra niekas ir yra jaunesnė už mano kūlus. Ties šienapjūte dega vasara. Be garso mano kūne lūžta ši ugnis.

Pilna saują artėja diena ir aušra lėtai kelias, tartum šviežia žvakė ties mano kūnu, kraujas laimingas ir mane veja banga, rytas man auga ties jūra. Brėkstant regatos balsai turi taktą baisios avantiūros. Vanduo tai slėnis po kojomis žydintis, rankoj šviesa šalta kaip nagas.

Italas Graikijoje

VITTORIO SERENI (g. 1918)

Pirmas Atėnų vakaras, ištęstas sudiev konvojų, kurie į tavo krantus pilnus vargo per ilgus sutemas slenka. Lyg kokį skausmą posūkiuos palikau vasarą, rytojaus diena tai jūra ir dykuma, jau be metų laikų. Europa, Europa, tu žiūrai į mane nustebusį ir ramų, žengiantį trapiu mitu į žiauriųjų tarpą; aš tavo sūnus, bėgantis ir nepažįstantis kito priešo kaip tik savo liūdesį, arba švelnumą, pakilusį iš žalių ežerų, už žuvusių žingsnių; apsisiautęs dulkėm ir saule einu pasmerktas būt užkastų amžiams.

Iš italų kalbos išvertė

Juozas Kėkštas būdu evoliucinės tos grandinės

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Ruošiamas veiklas lietuvių spaudos atgavimo 50 metų sukakčiai paminėti. Leidinių komisija, kurią sudaro kun. V. Bagdonavičius, rašyt. J. Balčiūnas, Švaistas ir dr. P. Jonikas, įkurta Chicago organizacijų pavedimu prie Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos, ruošia veikalą, lietuvių spaudos atgavimo 50 metų sukakčiai paminėti.

Leidiny, kurį finansuoja LB Chicago apygardos valdyba ir kuriame bendradarbiauti pasižadėjo būrys mūsų specialistų, patieks rimtų straipsnių iš spaudos draudimo laikotarpio.

Kalbamojo leidinio autoriai ir jų straipsnių pavadinimai: kun. V. Bagdanavičius, MIC. rašo — Svarbiausieji spaudos draudimo tarpsniai bei datos; dr. K. Avižonis — Bendroji rusinimo politika Lietuvoje spaudos draudimo metu; K. J. Ciginskis — Lietuvių tautos atgimimo pradmenys XIX a.; dr. J. Matusas — Lotyniškų raidžių draudimo sumanymas ir jo taikymas lietuvių raštams; dr. P. Sangailas — Nuo raidžių draudimo ir kalbos naikinimo; prof. V. Biržiška — Lietuviškieji raštai Prūsiose ir kitur spaudos draudimo laikais; V. Sirvydas — Amerikos lietuvių knygos spaudos draudimo metais; kun. dr. J. Prunskis — Periodinė spauda Amerikoje draudžiamuoju laikotarpiu; V. Trumpa — Knygų platinimo organizavimas ir knygnešiai; prof. V. Biržiška — Spaudos draudimas teisiniu požiūriu; prof. Z. Ivinskis — Draudžiamoji laikotarpio tyrinėjimai (istoriografija); D. Augienė — Draudžiamoji

jo laikotarpio grožinė literatūra; kun. dr. J. Bičiūnas — Spaudos draudimo gadynė — viena lietuvių tautos kovų etapų dėl savo rašto, kalbos bei kultūros.

• Amerikos lietuvių katalikų istorija. Kunigų Vieniybės iniciatyva jau praėjusių metų seime Chicagoje buvo sudaryta Amerikos lietuvių katalikų istorijai išleisti komisija, į kurią įėjo prel. Pr. Juras, kan. J. Kondius ir tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM. Ši komisija sudarė tos istorijos redakcinę komisiją: pirmininkas — prof. dr. A. Kučas, vicepirmininkas — prof. S. Sužiedėlis, sekretorius — tėvas V. Gidžiūnas ir komisijos narys — K. Jurgėla. Redakcinė komisija išsiuntinėjo visiems klebonams anketas, į kurias jau dalis atsakė. Šių metų Kunigų Vieniybės seimas, įvykęs rugpjūčio 25 d. Philadelphijoje nutarė prašyti redakcinės komisijos, kad ši sujieškotų rajoninius medžiagos rinkėjus. Kun. Juozas Karalius, Shenandoah, Pa., lietuvių parapijos klebonas, pažadėjo išmokėti \$1,000 redakcinėi komisijai paruošiamiesiems darbams atlikti. Visi kiti seimo dalyviai įsipareigojo tapti minimos istorijos garbės prenumeratoriais.

• Dr. Matas Mickus, žinomas chirurgas, buvęs Kauno Karo ligoninės chirurgijos konsultantu ir Vidaus reikalų ministerijos sveikatos departamento direktoriumi, prieš metus išlaikęs Iliinois valstybės nustatytus gydytojų egzaminus, atidarė savo kabinetą Grant Park, Ill.

II. ATGAL PRIE DIEVO

Pasikalbėjimas su prof. J. Gravroku

Čia tęsiame ankstybesniau mūsų kultūrinio priedo numeryje pradėtą pasikalbėjimų ciklą su prof. Gravroku, buvusiu Kauno universiteto rektoriumi. — Red.

— Esame girdėję, kad Tamsta, Profesoriau, anksčiau priklausė kairiesiems ateistams. Dabar gi matome Tamstą aktyviai reikšiantį viešame katalikų gyvenime. Iš spaudoje paskelbtų Tamstos straipsnių matomas Tamstos gilus religingumas. Kas Tamstą anksčiau patraukė į ateizmą ir kuriuo keliu Tamsta vėl grįžė prie Dievo?

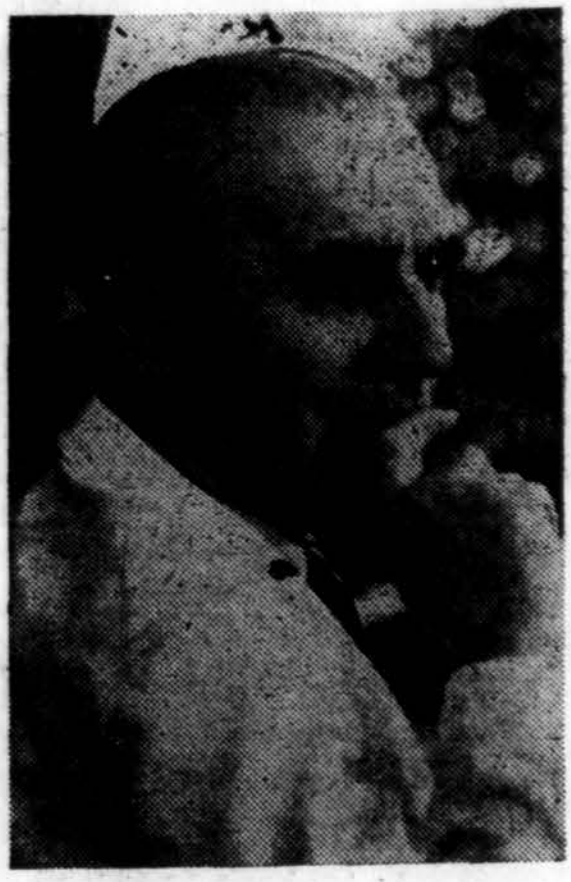
— Eidamas augstuosius mokslus Petrapilyje, iš tikrųjų, priklausiau kairiajam lietuvių stu-

jokios grandies paseka). Kaip daugelis, taip ir aš buvau šio taip įtikinančiai skambančio argumento paveiktas.

Vėliau, galvodamas apie jį, supratau, kad jis tolygus yra teigimui, jog nepabaigiamumas yra toks veiksnys, kuris atpalaiduoja kosmo evoliucijos priežastinę grandinę nuo pradinės priežasties reikalingumo. Čia jau nesunku buvo pastebėti, jog šis tarimai taip galingas veiksnys turėtų panašiai reikštis ir betkurioje paskiroje priežastinėje grandinėje, imant ir tas, kurias žmogus sukuria. Technika yra sukūrusi nevieną judesio priežastinę grandinę. Kiekvienoje jų turime variklį, kuris teikia judesį visai grandinei. Tos grandinės akimis žiūrint, nurodytas variklis yra grandinės atžvilgiu pradinė priežastis, nes jos veikimas nėra jokios tos grandinės grandies judesio paseka. Patyrimas, tačiau, rodo, jog plečiant grandinę, didinant jos grandžių skaičių, ne tik nemažėja reikalas turėti variklį, tą pradinę grandinės judesio priežastį, bet šis reikalas dar daugiau didėja, reikalaujant iš variklio didesnio galingumo. Tai gi, jei galėtume išplėsti grandinę į begalybę, jei galėtume praturtinti ją begalinių grandžių skaičiumi, mes ne tik neatsipalaiduotume nuo pradinio variklio reikalingumo, bet užakcentuotume tą reikalą ypatingai stipriai, nes turėtume reikalauti iš variklio begalinio galingumo. Tuo būdu paaiškėjo, jog priskyrimas nepabaigiamumui tos reikšmės, kuri jam buvo priskiriama, yra iš pagrindų klaidingas.

Gi, priimdami naują mokslo pažiūrą į medžiagą, vadinas, laikydami ją tam tikru vykstančios

(Nukelta į 2 psl.)

Prof. Julius Gravroks

dentų susivienijimo sparmui, kuriame netrūko palinkusių į ateizmą jaunuolių. Populiariausias jų, kaip ir apskritai to meto, ateistinio nusistatymo argumentas buvo tas, kad kosmo evoliucijos raida yra begalinė ir todėl visai nereikalinga pradinės priežasties (tokios, kuri būtų pati sau priežastis, nebūdama tuo

V. K. Jonynas aktualiais meno klausimais

BEN. BABRAUSKAS, Cicero, Ill.

Prieš pusantros metų prof. Vytautas Jonynas, lankydamsis Chicagoje, Rašytojų Draugijos pakviestas, skaitė tušingą ir įdomią paskaitą apie modernųjį meną. Kai dabar, naudodamasis atostogomis, dail. V. Jonynas vėl atvyko į Chicago, miela buvo su juo susitikti ir pasikalbėti porą valandų meno klausimais, kurių dalis čia pateikiama "Draugo" skaitytojams.

— Berods, gana greitai kaip dailininkas įspilietinote New Yorke. Lietuviškoji visuomenė matė Jūsų parodas Chicagoje, New Yorke, Washingtone ir kt., taip pat girdėjo, kad Jūs dėstote New Yorko Dailės Institute. Idomu, kaip patekote ten?

— New Yorkas kaip miestas yra daugiau internacionalinio pobūdžio, todėl jei sakoma, kad aš jame greit įspilietinau tai buvo ne mano, o New Yorko, kaip tokio, palanki atmosfera jaunam emigrantui.

Tiesa, jau bemaž dveji metai kaip dėstau Meno Institute Jameicoje ir turiu prisipažinti, kad jame jaučiuosi labai patenkintas. Patekau į jį Amerikos lietuvių dailininko Juozo Šukio rekomenduojamas. Kalbos sunkumų neturėjau.

— Koks yra amerikinių meno mokyklų lygis palyginti su europiniu?

— Negalėčiau spręsti apie Amerikos meno mokyklų lygį apskritai, nes šiuo klausimu nesu susipažinęs. Spręsti apie Amerikos Jungtinių Valstijų meno mokyklą iš mano žinomos vienos antros nebūtų visai tikslu, todėl savo išpučius tegaliu patiekti išeinant konkrečiai iš mano patirties dėstomame institute.

Šis lygis niekuo nesiskiria nuo europinių šios rūšies mokyklų.

Yra mažų skirtumų programoje, kuri kreipia daugiau dėmesio į pačią specialybę, negu į bendrą meninį išsilavinimą, bet šie skirtumai nėra esminiai.

— Ar manote, kad mūsų žymiesiems dailininkams nebūtų galimybių tapti JAV meno mokyklų dėstytojais?

Neabejoju, kad nevienu lietuviu dailininku su savo žiniomis galėtų gauti pedagoginio darbo JAV meno mokyklose. Praktiškai susidaro nemaži sunkumai tokį darbą gauti, nes ir gausybė amerikiečių dailininkų tokio darbo ieško. Nors pedagoginis darbas yra menkai apmokamas, bet vis dėlto, jis yra kiekvienam dailininkui malonesnis, nes leidžia patiems dailininkams progresuoti savo profesijoje ir susidaro daugiau laisvalaikio, kurį galima sunaudoti kūrybiniam darbui. O dirbti tik savo kūrybinį darbą yra viso pasaulio dailininkų siekiamas idealas.

— Dalyvaudamas nevienuose meno parodoje su kitais mūsų dailininkais, turėjote progos matyti jų paskutiniuosius kūrinius. Kaip atrodo mūsų šiuo laikmečiu, pasiekti tremties metais, palyginti su nepriklausomos Lietuvos paskutinio dešimtmečio dailės laimėjimais?

— Laisvė yra pagrindas kūrybinei pažangai. Daugiau ar mažiau, tremties metai mums tą laisvę užtikrino. Todėl pagrindinė sąlyga mūsų dailininkams kūrėjams iš jų rankų nebuvo atimta. Tiesa, be laisvės, dar reikalinga eilė kitų sąlygų, kad kūrėjas turėtų galimumo savo kūrybinius pėklius realizuoti. Negalėčiau pasidžiaugti, kad pastarųjų mes visi būtume turėję vienodai. Todėl eilė lietuvių dailininkų kūrėjų yra priversti

verstis ne tiesiogine savo profesija, bet tokiu darbu, kuris mažiausiai tai profesijai kenktų. Dėl to mūsų plastinio meno atstovų daroma pažanga yra ribota, kaip ribotos yra ir jų kūrybinės sąlygos.

Daryti palyginimą su nepriklausomybės paskutinio dešimtmečio mūsų menine pažanga nebūtų lengva, nes laiko tėkmė nesikartoja. Kiekvienai metai, kaip žmogaus ir tautų gyvenime, taip ir kūrėjas neša naujus reikalavimus ir įpareigojimus. Aišku, kad nepalankios sąlygos mūsų kūrėjams negali duoti palankių rezultatų. Tik retos kūrybinės asmenybės savo genialumu pajėgia šias kliūtis nugalėti, tačiau tokių asmenybių tautos laukia ne tik dešimtmečius, bet ir šimtmečius. Šioje srityje nemažą vaidmenį gali suvaidinti lietuviškoji visuomenė, savų kūrėjų pasigesdama.

Ilustracija.

V. K. Jonynas

ma ir juos visapusiškai palaikydami. Džiugu pavyzdį šioje srityje daro Chicago ir Cicero visuomenė. Aš pilnai suprantu, kodėl taip ryškiai meno pažanga reiškiasi ne pas vieną minėtų vietų gyvenantį lietuvių dailininką.

Su nustebimu gerėjau tapytojo K. Zoromskio kūrybine pažanga, pastangomis ir pasiektais laimėjimais. Atrodo, neatšilikia su savo pastangomis ir pasisekimu tapytojas J. Pautienius, kurio menas buvo sukėlęs nemažą diskusijų mūsų visuomenėje. Kaikurių dailininkų J. Pautieniaus tapybos darbai ir pasiekta didelė meninė pažanga, manau, ateityje palengvins visuomenei iš įvairių nepagrįstų dvejonių išsivaduoti. Dailininkas A. Valeška savo paskuti-

niuose darbuose, be abejo, yra pasukęs gėla linkme ir tenka laukti iš jo vertingo kūrybinio įnašo.

Esu tikras, kad nesėdi rankų sudėję ir kiti dailininkai, kaip Prof. A. Varnas, prof. I. Šlapelis; bus naujų darbų sukūręs ir mūsų originalusis grafikas V. Petraitis, P. Augius, M. Šileikis, B. Murinas, K. Varnelis, J. Daugvila, A. Kurauskas ir kt., nors gerai žinau, kad jų kūrybinės sąlygos yra tikrai nelengvos.

— Ką manote apie šių dienų lietuviškos knygos kultūrą meninio apipavidalinimo atžvilgiu?

— Toje srityje itin aktyviai reikišiasi Jūsų freiburgiškiei auklėtiniai. Deja, lietuviškos knygos apipavidalinimo menas nėra taip pažangus, kaip jis galėtų būti. Lietuviška knyga laukia

Karvutės.

J. Pautienius

— Kaip Jums atrodo spandose nekarta minėtas sumanymas surengti tapytojų J. Rimšos darbų parodą?

— Kaip ir kiekvienas kitas kultūrinis pasireidymas, J. Rimšos meno darbų paroda būtų labai sveikintina. Man atrodo, kad tokią parodą turėtų surengti gera ir žinoma meno galerija New Yorke, nes tik šiuo keliu galima gauti platesnį ir objektyvesnį JAV meno kritikų įvertinimą. O tai pačiam Rimšai ir mums lietuviams būtų labai svarbu. Nepatarčiau jam su savo meno paroda JAV pirmiausia pasireidyti lietuviams, nes tokią parodą tarptautiniame meno forume maža tegalėtų duoti naudoti. Tai būtų tikrai brangiai kainuojąs vidaus reikalas.

— Kalbama, kad Chicagoje, Marquette Parke, kan. J. Paškausko statomoji bažnyčia būsianti būdinga mūsų tautiniam stiliumi. Ką galite apie tai plačiau pasakyti?

— Chicago, kaip lietuvių sostinė, tikrai duoda gražų ir pamirštamą pavyzdį ne tik JAV, bet ir viso pasaulio lietuviams. Statomoji kan. J. Paškausko bažnyčia yra verta ypatingo dėmesio, o lietuviškosios architektūros istorijoje tai bus istorinis įvykis. Aš neabejoju, kad architektas J. Muloko suprojektuota lietuviškosios architektūros stilistinių savybių tradicijoje Marquette Parke bažnyčia bus kartu ir tikrasis architektūrinės nepriklausomybės paminklas. Būtų galima paklausti, kodėl tokių paminklų neatstirodo daug anksčiau? Į tai dalinai atsako profesorius P. Galaunė, rašydamas straipsnį apie arch. Dubeneckio Karmelavos bažnyčios projektą, kuris buvo išspausdintas 1920 m. sausio mėn. Dainavos literatūros žurnale, spausdintame dar Tilžėje. Prof. P. Galaunė rašė: "Sakau tuos paskutinius žodžius dėl to, kad pas mus nelabai skaitosi su projektais, su architektoriaus jausmais. Padaryk mums tik šabloną, statymo schemą, o jau mes patys pasiūlėsim, kaip pabaigsim, kaip pagarsinsime. Niekas beveik nenori pagalvoti, kad architektas projektuoja, gražindamas ne žaidžiam, bet karštais sunkiais dirba, derindamas bokštus su fasadu, stogą su sienomis, ornamentą su paskirta jam plokštuma ar bendra linija". Taip yra buvę beveik prieš 35 metus beatgimstančioje Lietuvoje, o ne vienas užsakytojas net dabar dedasi turįs teisę ir toliau taip klaidingai elgtis. Todėl Lietuvą atstatinėję ne architektai ir tos srities specialistai, bet asmenys, turį pinigų ir nieko ar mažai tesuprantą apie architektūrą, kaip mokslą ir meną. Už mūsų architektūrinį atsilikimą atsakomybė tenka daugiau užsakytojams nei architektams. Architektūros kūrinių sukurti reikia ne tik kūrybingo architekto, bet ir giliai kultūringo užsakytojo. Tik glaudus bendradarbiavimas gali duoti laukiamų gražių rezultatų.

— Ar neketinate surengti artimoje ateityje Chicagoje savo kūrinių parodą?

— Chicagoje surengti meno parodą būtų ne tik malonumas, bet ir didelis džiaugsmas, juo labiau, kad dauguma mano darbų yra įremita ir laukia progos būti parodomai.

— Chicagoje surengti meno parodą būtų ne tik malonumas, bet ir didelis džiaugsmas, juo labiau, kad dauguma mano darbų yra įremita ir laukia progos būti parodomai.

Grįždamas prie Chicago Marquette Parke statomos šventovės, noriu konstatuoti, kad ji, būdama savita ir originali, yra

kartu ir naujoviška. Naujoviškumas yra laikoma JAV stiliaus savumu, todėl nenoromis persisi mintis, kad ji, kaip tokia, bus artima ir suprantama Amerikos meno pasauliui. Toks bažnyčios originalumas stato nemažą ir kitų labai svarbių meno reikalavimų. Ši šventovė virstu tikru meno kūriniu ir pasididžiavimu tik tuomet, kai joje bus išlaikytas vienas ir tas pat stilius nuo išorinės architektūros iki smulkiausių vidaus detalių, ornamentų, altorių, suolų bei sakryklos. Jei, neduok Dieve, mes ir čia padarytume tas pačias klaidas, apie kurias jau rašė prof. P. Galaunė, tai, užuot pasistatę didingą lietuviškos architektūros meno kūrį, mes turėsime tik savo kultūrinio nesubrendimo paminklą.

Džiugu, kad visos ligi šiol spaudoje pasirodžiusios apie šią šventovę informacijos rodo, kad Chicago pasipuoš tikrai didžiū architektūrinio meno kūriniu, kuris toks mielas ir artimas lietuviškai sielai, nes jo dvasia atkelta iš tų senųjų lietuviškų šventovių, kryžių ir varpinų, kurios puosė šimtmečius Lietuvos žemę. Dėl tos priežasties arch. J. Muloko projektas yra originalus, todėl, kaip toks, turėtų būti priimtas ir amerikiečių visuomenės, kaip tikras architektūrinis laimėjimas.

— Ar neturėtų tuo lietuvišku pavyzdžiu pasekti kiti mūsų bažnyčių bei žymiesnių pastatų statytojai ir atnaujintojai?

— Visi tie lietuviškosios kilmės lietuviai, kurių širdyje dar yra užsilikę nors mažiausia kibirkštelė tėvynės meilės, turėtų gerai įsisąmoninti, kad jie palaikydami ir proteguodami lietuvių kūrėją, tiesioginiai kariauja už dvasinę Lietuvos Nepriklausomybę ir už kultūrinį Amerikos savitumą bei jos pažangą.

Tik dvasiškai nepriklausomas ir savo kūrybiniais žiedais turtingas lietuvis bus atsparus bet kokiems nutautimo vėjams. Ši didįjį ginklą savo tautos nepriklausomybei turime kelti visi ir visomis priemonėmis. Todėl suprantama, kad šiuo gražiu Marquette Parko parapijos klebono kan. J. Paškausko pavyzdžiu turėtų pasekti kiti ir ji remti visomis išgalėmis.

Ar neketinate surengti artimoje ateityje Chicagoje savo kūrinių parodą?

— Chicagoje surengti meno parodą būtų ne tik malonumas, bet ir didelis džiaugsmas, juo labiau, kad dauguma mano darbų yra įremita ir laukia progos būti parodomai.

Remkite dien. Draugą!

SOPHIE BARGUS RADIO PROGRAMA
IS WGFS stoties — Banca 1390
PIRMAD ir PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vėk. nuo 7—8 v.
Sėkmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEMlock 4-2413

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Skulptorius Teisutis Zikaras priklauso Viktorijos skulptorių sąjungai. Jis dalyvauja sąjungos ruošiamose parodose. Neseniai T. Zikaras dalyvavo sąjungos modernaus meno surengtoje parodoje. Apie 90 dailininkų išstatė 182 savo kūrinius. Australų spauda pažymėjo tik tris dailininkus, kurių tarpe antroje vietoje atžymėtas T. Zikaras ir gerai įvertintas. Melbourne yra statomas Austrijos antrojo pasaulinio karo žuvusiems kariams pagerbti paminklas. Prie paminklo darbų išpildymo yra pakviestas T. Zikaras.

Ateinančių metų pradžioje Teisutis Zikaras yra jau užsisąskęz galeriją savo darbų parodai.

• Grafikas A. Vaičaitis, gyv. Melbourne, turi daug paruošęs eskizų ir laukia galimybes juos išpildyti litografijoje.

gos pasimatyti su širdinga ir lietuviška Chicago visuomene, kuri moka taip šiltai priimti dailininkus, ko nei aš, nei prof. A. Galdikas dar nuo 1953 m. negalime užmiršti.

• Juozo Tumo monografijai 20 metų. Neprikli. Lietuvoje pradėta jam žinti mūsų žymiųjų žmonių gyvenimas ir darbas monografijose. Be buvusių M. Gustaičio, Tatarės, ir Kriauciūno, Bičiūno, Katelės, Alekno ir kitių, 1934 m. "Pažanga" išleido žurn. Aleksandro Merklio parašytą monografiją apie didįjį kultūrininką ir rašytoją Juozą Tumą-Vaižgantą. Išėjo pirmasis tomas, apimantis tik jo gyvenimą, o kituose būtų eję jo kūrybos įvertinimas. Knyga 400 psl., vinjetės, inicialai dail. J. Steponavičiaus, o viršelis — dail. T. Kulakausko. Daug ir iliustracijų iš Tumo-Vaižganto gyvenimo. Nors anais laikais buvo spausdinta 4,000 egzempliorių, bet mažai tebuvo likę, nes dauguma mūsų inteligentų ir bibliotekų pasipuošė savo lentynas. Šiuo metu ir lietuviškame pasaulyje yra retenybė, nes mažai pateko užsienin. Minimas autorius parašė stambią monografiją ir apie mūsų prezidentą Antaną Smetoną ir šiuo metu rašo apie Vydūną.

Šiluvos Marijos ir Tautos šventė

MARIANAPOLYJE

1954 Šv. Marijos Metais, rugs. 12 d.

7 val. šv. Mišios ir išstatymas švč. Sakramento

11 val. iškilmingos šv. Mišios ir pamokslas

- Šv. Mišias celebruoja Tėvas Stanislovas Saplys, MIC.
- Pamokslą sako Prelatas C. A. Vasy.
- Šv. Mišias giedos Worcesterio šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas pono Ipolito Nauragio, Lietuvos Operos solisto.
- 2 val. p.p. Kryžiaus keliai parke.
- 4 val. pp. iškilminga procesija su švč. Sakramentu apie parką. Procesiją vadovauja J. E. Vyskupas Bernardas Hlanagan, Vyriausias vietos Ganytojas.
- Gyvasis rožančius, kurį sudaro Marijos Sodalitės narės ir Lietuvos Vyčių kuopų pirmininkai.
- Marijos statulos vainikavimas.
- Pamokslas. Pamokslą sako Prelatas Jonas Balkūnas.
- Marijos litanių. Pasiaukojimas Nekalčiausiai Marijos širdžiai. Marijos metų malda Pijaus XII. Malda į šiluvos Mariją laisvei išmesti.
- Palaiminimas ir užbaiga.
- 7 val. vakare procesija su žvakėmis į Liurdą.
- Rugsėjo 12 dieną visi į Marijos ir Tautos šventę Marianapolyje!
- Katalikiškos organizacijos bei draugijos prašomos su savim atsivežti vėliavas ir procesijoje dalyvauti organizuotai.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIČIUS

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje

kepėjas—specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

738 West 31st Street Telef.: CALumet 5-2173

(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)

PRIMAMI ĮVAIRIOS SPECIALIOS UŽSAKYMAI

JUST ARRIVED!

PAUL PETERSON'S LODGE

Route 14, Crystal Lake

Your hosts, PAUL and SYLVIA PETERSON proudly announce the opening of their new restaurant serving the same fine food and drink as Chicago and customers have been enjoying for years at the EVERGREENS in Dundee and the SUPPER CLUB in Palatine.

For Reservation Phone — Crvstal Lake 125

Be poetų nebūtų gėlių — būtų tik šakniavaisiai

Galima klausyti, ar idiliška bei grožė bei prasme. Be poetų nebūtų skambanti lyrika gali iš viso derintis su mūsų laikais, kurie yra toki trūkštingi, skubūs ir plimi rūpesčių. Tiesa, kad dabartinė žmonija yra pasinėsiusi į lėrę. Bet tai nėra joks klausimo sprendimas. Sveikata elna tik iš vidaus. Tyro džiaugsmo ir žodžio paklausa ilks amžinai. Mūsų nepaprastos mintys ir pieriųjų, dail. A. Varno viršelis ir kiti džiaugsmo dalykai yra apnešami gyvenimo pareigų dūkių, nuovargio ir susierzinimo. Tačiau širdis visuomet rusena. Ji visuomet yra pasireišusi kilnesniais jausmais to nereikalingi. Maži, senos ne vėjos ryškūs dalykai gali būti priežastis kitos mūsų nuotalkos ir tyro džiaugsmo antplūdžio. Poetas pažvelgia į visus dalykus naujai, kūdikio akimis ir atveria mums jų skaičiū.

Lietuvių Poezijos Antologija

Į šiuos lakštus susirinko visa dailuojanti mūsų tauta... Tai yra veikalas, kurio pasigedome jau nepriklausomybės metais. Jis nupildomas, kad būtų kiekvieno kultūringo lietuvių pačių rinktiniausių knygų skaičiū.

Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

Sao Paulo mieste, Brazilijoje

Posėdžiavo rinktiniai žmonijos minties atstovai

V. ALIŠAS

Rugpjūčio mėn. 9 d. puošnioje Sao Paulo miesto bibliotekos salėje susirinko Tarptautinis rašytojų kongresas. Šis rašytojų ir intelektualų "Jamboree" buvo šauktas kovo mėn. pabaigoje, tačiau dėl įvairių priežasčių, o ypač dėl įprastinės organizacijos stokos, tesusirinko po pusės metų. Kadangi ne viena savaitė neapsieina be to ar kito kongreso, šaukiamo miesto 400 metų sukakties proga, niekas dėl jau minėto organizacijos trūkumo ne nesijaudina. Nekreipsime nė mes į jo rengėjų — jų, kaip tuojau matysime, būta visos galybės — nepasiskundimą ir didelius trūkumus: juos su kaupu atsėdėję gana rimti kongreso darbai.

Šį kongresą taikos būdu rengė eilė Brazilijos rašytojų ir knygų mėgėjų draugijų: Sao Paulo rašytojų draugija, Brazilijos akademija, Sao Paulo poezijos klubas, Brazilijos teatro kritikų draugija, Rio de Janeiro rašytojų draugija (kiekvienas Brazilijos etapas turi savo rašytojų draugiją), Brazilijos PEN klubas, Brazilijos knygų klubas, — globojami ir finansuojami miesto keturių amžių suakcentuotomis komisijomis, kurias pirminkauja žymiausias paulistų poetas Guilherme de Almeida. Galgi dėl to rašytojai pagyveno vieną savaitę tikrai karališkai geriausioje Esplanada viešbutyje, turėjo įvairių pramogų ir kelionę čia ir atgal — viskas veltui.

Rengėjai sakėsi turėję tikslo suartinti vis pasaulio laisvuosius rašytojus, pastudijuoti visuotinio intereso turinčius kultūrinius klausimus, ypač patį tuos, kurie turi tiesioginio ryšio su rašytoju, kaip kūrybos bei žodžio laisvė.

Laisvė prelegentų lūpose

Tenka konstatuoti, kad šis trumpas mūsų kalbų žodelytis "laisvė" skambėjo visų prelegentų lūpose. Su juo atvertos kongreso durys, su juo ir atsivėrė Lietuvos ir Rumunijos atstovams reikšta daug šiltų simpatijų (jie, pvz., išrinkti komisijon pasveikinti visų vardu Sao Paulo miesto mayorą pulk. Porfirio da Paz). Visų meridijanų rašytojas šiandien jau susivoki, jog policinėmis priemonėmis negalima išugdyti kūrybos o žiedų — jomis tegalima nebent pasitelkti lėkštoje politinės propagandos baloje.

Kongresas truko nuo 9 ligi 15 rugpj. ir veikė pasiskirstęs į kelias sekcijas:

1) Bendrieji kultūros klausimai, 2) Teatro ir 3) Poezijos sekcijos.

Teko dalyvauti beveik visuose plenumo posėdžiuose, kurių darbotvarkėje stovėjo tokios pagrindinės temos:

- 1) Modernioji literatūra kaip žmogaus apraiška;
- 2) Meno kritikos problemos;
- 3) Problemos, susidariusios ryšium su modernių minties perdavimo priemonių panaudojimu;
- 4) Kaip Europai atrodė Amerika;
- 5) Kaip amerikiečiams atrodė senasis pasaulis.

Reikia pasakyti, kad daugiausia dėmesio ir diskusijų sukėlė dvi pirmosios tezės — tiek dėl jų apimtys bei aktualumo, tiek dėl prelegentų, ypač prancūzų prof. Claude Lefort, didžios erudicijos.

Po kiekvienos tezės sekė diskusijos. Jose pirmoji eilė turėjo teisę dalyvauti kongreso rengimo komisijos paskirti opo nantai — o jų būdavo po gerą pusztuzinį, — gi po jų ir kiti rašytojai, kuriems tekdavo 10 minučių savo pastaboms pareikšti ir savo išminčių atskleisti. Neretai oponentai išbūdavo prie mikrofono iki pusės valandos, vis ir vis prašydami suteikti moratorijos. Klausytojus toks tvarkos nesilaikymas tik vargindavo, ypač, kad oponentai imdavo plepėti (čia tinka žodis) de omni re scibili et possibili. Lotynų silpnė, kuriai retas jų teatspiria: stoki patį fokuso centrą, visai kreipk savių kitų dėmesį — ir būsi pirmas iš pirmųjų. Dėl jų ir atsitikdavo, kad dažnai būdavo išbėgama į lankas ir nusišnekama nuo koto.

Ginčos dėl Dostojevskio

Ypatingai jau meno kritikos ir moderniosios literatūros vardu prikalbėta tokios didžios išminties ir gražbylostės, kad tave tiesiog prislėgdavo ir beveik nieku paversdavo. Šiuo asilėliu (arklys Brazilijoje nemadų) jodinėjo psichanalistas, psichologai, Freudų gerbėjai, sociologai ir istorikai — kiekvienas nešė savo prašmatnų graši, vis naujai blizgantį, ir kiekvienas trauktavams reikšta daug šiltų simpatijų (jie, pvz., išrinkti komisijon pasveikinti visų vardu Sao Paulo miesto mayorą pulk. Porfirio da Paz). Visų meridijanų rašytojas šiandien jau susivoki, jog policinėmis priemonėmis negalima išugdyti kūrybos o žiedų — jomis tegalima nebent pasitelkti lėkštoje politinės propagandos baloje.

Kongresas truko nuo 9 ligi 15 rugpj. ir veikė pasiskirstęs į kelias sekcijas:

1) Bendrieji kultūros klausimai, 2) Teatro ir 3) Poezijos sekcijos.

Teko dalyvauti beveik visuose plenumo posėdžiuose, kurių darbotvarkėje stovėjo tokios pagrindinės temos:

1) Modernioji literatūra kaip žmogaus apraiška;

2) Meno kritikos problemos; 3) Problemos, susidariusios ryšium su modernių minties perdavimo priemonių panaudojimu; 4) Kaip Europai atrodė Amerika; 5) Kaip amerikiečiams atrodė senasis pasaulis.

Reikia pasakyti, kad daugiausia dėmesio ir diskusijų sukėlė dvi pirmosios tezės — tiek dėl jų apimtys bei aktualumo, tiek dėl prelegentų, ypač prancūzų prof. Claude Lefort, didžios erudicijos.

Po kiekvienos tezės sekė diskusijos. Jose pirmoji eilė turėjo teisę dalyvauti kongreso rengimo komisijos paskirti opo nantai — o jų būdavo po gerą pusztuzinį, — gi po jų ir kiti rašytojai, kuriems tekdavo 10 minučių savo pastaboms pareikšti ir savo išminčių atskleisti. Neretai oponentai išbūdavo prie mikrofono iki pusės valandos, vis ir vis prašydami suteikti moratorijos. Klausytojus toks tvarkos nesilaikymas tik vargindavo, ypač, kad oponentai imdavo plepėti (čia tinka žodis) de omni re scibili et possibili. Lotynų silpnė, kuriai retas jų teatspiria: stoki patį fokuso centrą, visai kreipk savių kitų dėmesį — ir būsi pirmas iš pirmųjų. Dėl jų ir atsitikdavo, kad dažnai būdavo išbėgama į lankas ir nusišnekama nuo koto.

Ginčos dėl Dostojevskio

Ypatingai jau meno kritikos ir moderniosios literatūros vardu prikalbėta tokios didžios išminties ir gražbylostės, kad tave tiesiog prislėgdavo ir beveik nieku paversdavo. Šiuo asilėliu (arklys Brazilijoje nemadų) jodinėjo psichanalistas, psichologai, Freudų gerbėjai, sociologai ir istorikai — kiekvienas nešė savo prašmatnų graši, vis naujai blizgantį, ir kiekvienas trauktavams reikšta daug šiltų simpatijų (jie, pvz., išrinkti komisijon pasveikinti visų vardu Sao Paulo miesto mayorą pulk. Porfirio da Paz). Visų meridijanų rašytojas šiandien jau susivoki, jog policinėmis priemonėmis negalima išugdyti kūrybos o žiedų — jomis tegalima nebent pasitelkti lėkštoje politinės propagandos baloje.

Kongresas truko nuo 9 ligi 15 rugpj. ir veikė pasiskirstęs į kelias sekcijas:

1) Bendrieji kultūros klausimai, 2) Teatro ir 3) Poezijos sekcijos.

Teko dalyvauti beveik visuose plenumo posėdžiuose, kurių darbotvarkėje stovėjo tokios pagrindinės temos:

1) Modernioji literatūra kaip žmogaus apraiška;

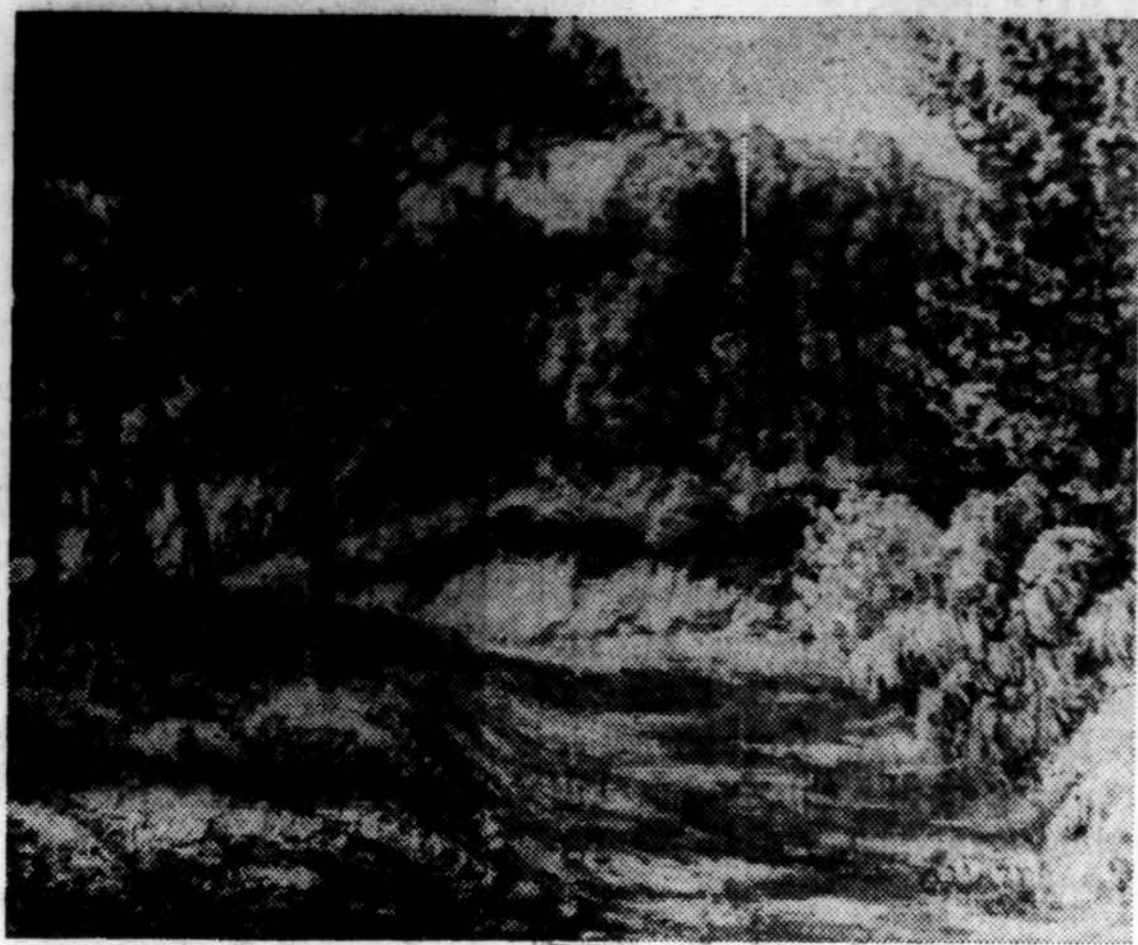
2) Meno kritikos problemos; 3) Problemos, susidariusios ryšium su modernių minties perdavimo priemonių panaudojimu; 4) Kaip Europai atrodė Amerika; 5) Kaip amerikiečiams atrodė senasis pasaulis.

Reikia pasakyti, kad daugiausia dėmesio ir diskusijų sukėlė dvi pirmosios tezės — tiek dėl jų apimtys bei aktualumo, tiek dėl prelegentų, ypač prancūzų prof. Claude Lefort, didžios erudicijos.

Po kiekvienos tezės sekė diskusijos. Jose pirmoji eilė turėjo teisę dalyvauti kongreso rengimo komisijos paskirti opo nantai — o jų būdavo po gerą pusztuzinį, — gi po jų ir kiti rašytojai, kuriems tekdavo 10 minučių savo pastaboms pareikšti ir savo išminčių atskleisti. Neretai oponentai išbūdavo prie mikrofono iki pusės valandos, vis ir vis prašydami suteikti moratorijos. Klausytojus toks tvarkos nesilaikymas tik vargindavo, ypač, kad oponentai imdavo plepėti (čia tinka žodis) de omni re scibili et possibili. Lotynų silpnė, kuriai retas jų teatspiria: stoki patį fokuso centrą, visai kreipk savių kitų dėmesį — ir būsi pirmas iš pirmųjų. Dėl jų ir atsitikdavo, kad dažnai būdavo išbėgama į lankas ir nusišnekama nuo koto.

Ginčos dėl Dostojevskio

Ypatingai jau meno kritikos ir moderniosios literatūros vardu prikalbėta tokios didžios išminties ir gražbylostės, kad tave tiesiog prislėgdavo ir beveik nieku paversdavo. Šiuo asilėliu (arklys Brazilijoje nemadų) jodinėjo psichanalistas, psichologai, Freudų gerbėjai, sociologai ir istorikai — kiekvienas nešė savo prašmatnų graši, vis naujai blizgantį, ir kiekvienas trauktavams reikšta daug šiltų simpatijų (jie, pvz., išrinkti komisijon pasveikinti visų vardu Sao Paulo miesto mayorą pulk. Porfirio da Paz). Visų meridijanų rašytojas šiandien jau susivoki, jog policinėmis priemonėmis negalima išugdyti kūrybos o žiedų — jomis tegalima nebent pasitelkti lėkštoje politinės propagandos baloje.

Pensazas.

A. Varnas

na, laisvą žmogų ir laisvę plačia prasme visose gyvenimo srityse. Tarp kita ko jis sakė: "Jei į šią salę ne visi susirinko, tai ne dėl to, kad jiems būtų užtrenkę duris, bet tik dėl to, kad būdami totalizmo sektantais (aliuzija į komunistuojančius), aiškiai pramatė, jog čionai peras palankios dirvos savo idėjoms sėti. Būdami klusnūs vienalytės orientacijos ir ak-

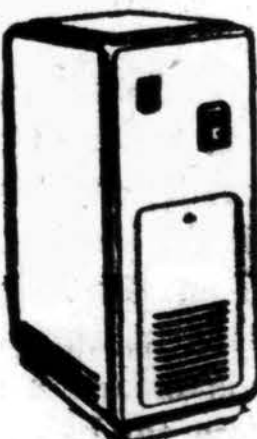
cijos sekėjai, čia nerastų vietos savo tendencingai propagandai, iš svetur už virvelės patampomi. Laisvieji rašytojai nemano, kad privalėtų būti policijos diriguojamas žmogaus protas... Kaip tik prieš šią priešais dvasią kylantį siaubą susirinko į Sao Paulo rinktiniai žmonijos minties atstovai. Tą dieną, kai šioje žemėje, virtusioje visų vienalytės orientacijos ir ak-

JUCUS SISTERS RESTAURANT (Naujai) dabar atidarytas

Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje. 1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUTOMATISKAS ŠILDYMAS AL. STANČIAUSKAS ir AL. LAPKUS

Instaluoja naujiems ir seniems namams American Standard ar kitų geriausių Amerikos firmų gamy, alyva ar anglimis kurenamus pečius (furnaces).

Daro gazo ir alyvos pakelimus Deda stogams rinas (gutters). Instaluoja moderniausius "Victor" automatinius šalto oro vėdinimus — Automatiškai "Victor" Room Air Conditioners.

Lengvos išimokėjimo sąlygos Pilnas draudimas ir garantija

1337 SO. LARAMIE ST. CICERO

OLympic 2-6752 2-8492

NOW BEING BUILT 150 BRICK RANCH HOMES A NEW \$2,000,000 COMMUNITY

- Full Basement • Bathrooms with Plastic Tile, American Standard Colored Plumbing
- Steel Beam Construction • Kitchen — Choice of Birch or Metal Cabinets — Asphalt Tile Floor
- Lathed & Plastered • Automatic Heating • Many other Fine Features

HAWTHORNE GARDEN BUILDERS, INC.

54th Avenue and 35th Street, Cicero, Illinois Invites you to inspect our model homes (3 blocks West of Hawthorne Race Track) OLympic 2-9190 ROGers Park 4-5800

P. & J. JOKUBKOS

Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė (Buv. Kass-Kazakauskio krautuvė)

1. Sužiedotųjų ir vedybiniai deimantiniai žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, šaukučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulava radijos, 7. Televizijos ir radio lemputės, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas

4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Tel. LAf. 3.8617

LIETUVIŠKI SALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAIS SOKOLADINIAI-VAISINIAI, ŠALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuvėse. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

DEL NAMAM REIKMENU VISUOMET LANKYKIT ŠIA

PROGRESSIVE FURNITURE CO.

181-83 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 8-817 (Brighton Parko kolonijose)

KASDIENĄ ČIA RASITE

DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, ploviklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų. LENGVI ISMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytų!

Talgi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje istaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., vakarus nuo California Ave. CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Trečiadi. 9 v. ryto iki 12 v. d. Ketvirtadi. 9 v. ryto iki 3 vak.

MES PERKRAUSTOME JŲSŲ baldus saugiai keletą bloką arba kelias dešimt mylių

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreiptės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

SEGHEITI TRAVEL BUREAU

2451 S. Oakley Ave. — Tel. Yards 7-3278

MES PARUPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Greitai parūpiname bilietus, viešbučius ir nuveiksime visus su kelione susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ Pildome atžymes. Keliones planuojame iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemo- kėsime branzon ir išvengsite laiko sutrikdymo, nes neradę la- kytių net į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atlikate vienoje vietoje — PAS MUS.

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. San- taupos apdraustos iki \$10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS Telef.: MAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadi., antradi., penktadi. nuo 9 ryto iki 4 vak. Trečiadi., ketvirtadi., nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadieniai nuo 9 vak. ryto iki 3 valandos po pietų.

SPECIALUS VASARINIS "CLEARANCE" IŠPARDAVIMAS

Puikūs "vieno savininko" vartoti automobiliai

Visi automobiliai pertvarkyti ir garantuojami KALBAME LIETUVISKAI. Kreiptis pas AL. VAICIONĄ

- '52 BUICK Roadmaster \$1595 • Sport Coupe • Power steering • Custom Trim • White-wall tires.
- '52 PONTIAC \$1195 Chief of De Luxe with • Hydro- matic transmission • Seat cov- ers • Very clean.
- '51 De SOTO Custom \$795 • Completely equipped • Like new inside and out.
- '50 BUICK Custom \$795 special 2 door • Radio and Heater • Premium whitewalls • Power brakes • Excellent buy

LINCOLN PARK BUICK COMPANY

HALSTED & DIVERSEY Tel. Bittersweet 8-9000 Po 6 val. vak. Bittersweet 8-9008 ATDARA VAKARAIŠ IR SEKMADIENIAIS

Balio Pakšto Orkestro Dovana Chicagos Visuomenei RUGS. 12, SEKM. 6:30 V. V. RUDENS SEZONO ATIDARYMAS

Išėjimas veltui. Stalikus užsisakyti Lietuvių Auditorijoje — telefonuokite Victory 2-6172

SAFE

Apsaugokite brangenybes nuo ugnies, pavogimo, pame- timo. Išsinuomokite SAUGIĄ PASIDĖJIMUI DEŽUTĘ PAS DROVERS. Tikrai \$4.00 metams (Plius Taksai)

Nuo pirmadi. iki Penktadienio — 9 val. ryto iki 2 v. p. p. Ketvirtadienio vakarais — 5 val. p. p. iki 8 val. vak. Patogus mašinoms pastatymas Drovers skyje.

DROVERS SAFE DEPOSIT COMPANY

The Drovers Banks

47th Street & Ashland Avenue Yards 7-7000

...OUR 71st YEAR

Žmonijos minties atstovai

(Atkelta iš 4 pusl.)

Žmonių bendrąją tėvynę — Tautos instituciją merdį žmogaus labui — mūsų protą imtų prievartauti policija, būtų suniekintas žmogaus orumas — vienintelis dalykas, dėl kurio dar ir šiandien galvojantis žmogus ryžtųsi paaukoti savo gyvybę...

Amerika — šiaurėje ar pietuose — ligi šių dienų tebeliko ištikima savo paaukojimui — saugoti savo rankoje laisvės ugnį, žiurėjantį švyturį ir jo šviestu kerais apžerti vergų akis ir veidus.

Susirgo William Faulkner

Su nekantrumu visi laukė pasirodant Nobelio premijos laureato William Faulkner. Deja, jisai kongrese nedalyvavo, nors ir buvo atvykęs. Beveik visą kongresą, metų praleido viešbutyje, išsėdamasis ir kovodamas su didele skausmais. Prieš 30 metų susižeidė lėktuvo nelaimėje nugarkaulį, o prieš 8 metus nukrito nuo arklio. Dabar jį dažnai ištinka skausmingi priepuoliai, apimdami sąnarius, ir "Sartoris" autorius negali išeiti iš kambario. Taip ir praleido kongresą viešbutyje. Ligai kiek apmirus, priėmė žurnalistas ir su jais pasikalbėjo. Tiesą sakant, nekoks išpuolis jis paliko tiems žurnalistams. Mažas, liesas, pelės akimis išdurtas idėjų veidas, žili plaukai ir kažkoks bailumas visuose judesiuose visai nesiderina su tuo Faulkneriu, kurį pažįstame iš "The Hamlet" lapų. Kalba iš lėto, tarytum, kiekvieną žodį mištyje apmąstydamas. Pareiškė, kad kad kongrese nedalyvavęs ne vien dėl ligos, bet ir dėl tos paprastos aplinkybės, kad neįsirašęs kalbėti publikai, ir tiesiog bijas prieš ją atsistoti. "Rašytojas turi rašyti, o ne kalbėti", dar pridėjo.

Jeigu jau taip, tai turėtume teisės Faulknerio paklausti: "Koki, tamstyte, tada lėkė į mus?" Visų žmonių solidarumas ir rašytojų kova

Žurnalistas paklaustas, kokia jo nuomonė apie šiaurės ir pietų Amerikos žmonių skirtumą, Faulkneris atsakė, kad visi šio kontinento žmonės yra lygūs: visi kenčia tas pačias kančias ir visus slegia tos pačios naštos. Reikia, kad rastume patikimesnį būdą vienas antram suprasti, nes širdies gilumoje visi kalbame ta pačia kalba.

Didžiausia Amerikos problema, Faulkneris laiko rasės problemą. "Requiem for a Nun" ir "Intruders in the Dust" autorius kalba su užsidegimu apie spalvingą nors jau gęstantį Misissippi ir jo balse plazda užuojauta negrui. "Nėra motyvu rasienei neapykantai tokiam turtingame krašte, kaip mūsų. Pagaliau, visi gi esame broliai".

Mėgiamiausios jo knygos — šventas Raštas ir Don Kichotas. Dažnai jis skaitas, ir jos nuolat jį žavinčios.

Geriausiu amerikiečių rašytoju laikas Mrs. Shelby Foote.

Paprašytas patarimo brazilams rašytojams, tiek tepasakė: "Rašyti. Rašyti, nežiūrint, ką sakys kritika. Laikas įvertinti jūsų veikalus".

Gal dėl to jis sakosi niekad neskaitęs savo veikalų recenzijų, kad nejuokiamis nepasiduos kritikių sugestijai. Jis noris būti visuomet ištikimas sau pačiam.

Baigdamas, pasisakė neskaitęs nė vieno brazilų autoriaus.

Ilgai slėpta vortybė

Charles Ives, šiemet New York'e miręs 79 m. amž., muzikos, moderniosios amerikiečių muzikos kūrėjas, 1947 m. buvo gavęs Pulitzer premiją už savo trečiąją simfoniją, kuri rankrašty buvo išgultusi stalčiuje 35 metus.

Vilniaus Aušros Vartai Sv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioje Chicagoje A. Valeška

KULTŪRINĖ KRONIKA

• 15 metų M. Petrausko operai "Eglė" Kauo teatre. Šiemet sukako 15 metų, kai kompozitorius Juozas Naujėlis, žaliu karalienė, kuri buvo parašyta 1910 m., pagal Fromo Gužučio lietuvių pasaką, dar M. Petrauskui gyvenant Chicagoje ir 1924 m. Bostone išleista. Mūsų operos vadovybė 1937 m. susirūpino pritaikinti operą teatrui ir buvo pavesta komp. J. Dambrauskui operą pataisyti, perdirbti ir parašyti visą partitūrą. Tas buvo padaryta nenuostant nuo M. Petrausko pirmąsio charakterio ir motyvų. Naujai parašytoji opera jau pavadinta "Eglė" ir pastatyta 1939 m. vasario 15 d. Nepriklausimybės išvakarėse. Tuo pačiu paberbtas ir autorius Mikas Petrauskas (1873-IX-29 — 1937-III-23 d.d.). Vaidino: autoriaus brėlis Kipras Petrauskas — Žilvinis, N. Zeniauskaitė — Eglė, A. Sodeika — Gulbinas, A. Kučingis — vaidilė, St. Sodeika — tėvas, A. Karaliūtė — motina, E. Kalvaitytė — Aukšė, A. Dičiūtė — Gražutė, Ip. Nauragis ir K. Orentas — sūnūs, P. Radzevičiūtė — vaidilutė ir E. Kašėvičienė — Gegutė. Dirigentas — J. Dambrauskas, režisoriai — S. Dautartas ir dekoratoriai — L. Trukys. Opera liaudinio tipo, kuriai vartojamos liaudies melodijos ir tautosakinis siužetas. Turėjo kelias pastatymus.

• 50 metų pirmajam lietuviškam knygynui Kaune. Aną metų mūsų žymusis kultūrininkas kompozitorius Juozas Naujėlis, 1904 m. Kaune atidarė pirmąjį lietuvišką knygyną, kuris gyvavo iki 1911 metų. Knygynas turėjo ne tik Mažojoje Lietuvoje išsinešantis knygas bei laikraščius, bet ir Amerikoje, Vilniuje, Seinuose ir kitur išsinešantis. Knygynas nesitinko tik knygų, laikraščių pardavinėjimu, bet ir buvo lietuvių inteligentų sueigos vieta, kur vykdavo kartais slapti posėdėliai bei šiaip pasikalbėjimai, ir išplaukė ne vienas nutarimas, būdavo aptariamieji ir lietuvių tautiniai reikalai. Caro valdžia nesusekė ir tikėjo, kad viskas baigiasi knygynu. Žinoma, pats J. Naujėlis buvo idealistas ir įdėti pinigai į knygyną, pelnas neapmokėjo ir nuomos, nes ne uždarbiui buvo įsteigęs. Be to, leido knygas ir išleido dainų: 1905 m. — Sonetus, Barkarolę, Giesmę ir Panetę švenčiausia, Lietuviškos tautiškos dainos: 1906 m. — Lietuviškas bažnytinis cismynas, 1908 m. — 12 tautišku dainų ir kitos, kurias išleista keliolika.

• Pirmasis lietuvių kalbos dienraštis, 1904 m. gruodžio mėn. pasirodė pirmasis lietuvių kalba dienraštis — "Vilniaus žinios". Taigi šiemet sukanka 50 metų nuo jo išleidimo.

• Liet. Enciklopedijos redaktorius A. Bendorius supažindino Amerikos Geografinės draugijos New Yorke vadovybę su mūsų leidžiama enciklopedija, kuria parodyta gyvo susidomėjimo ir jos reikalams mielai leistis naudotis Lietuvos žemėlapių rinkiniais (juose esama bei naujausių mūsų krašto žemėlapių) ir labai turtinga geografinė biblioteka. Am. Geografinė draugija seniausioji šios rūšies mokslinė draugija Amerikoje ir leidžia kelis žurnalus, iš kurių žymiausias yra Geographical Review.

• Kun. S. Draugelis, gyvenęs New Yorke, atėjo Liet. Enciklopedijos redakcijai ir talką su savo lituanistiniu lobynu iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Jis Liet. Encijos dispozicijai patiekia didžiulį liet. kolonijų aprašymų rankraštį ir šimtus originalių, retų fotografijų. Kun. S. Draugelis buvo ir Nepriklausomoje Lietuvoje leistosios Liet. Encijos bendradarbis.

EDW. SAUNORIS GELININKAS

Pas mus galite gauti gėlių kapu puošiamas sodintų ir skintų įvairių rūšių ir gėlių krepšelius.

111th St. & Pulaski Ave. Priešais Sv. Kazimiero kapines. Telefonas Garden 4-0887 ir Garden 2-1052

MENISKI PORTRETAI PADAROM PAUL STUDIOJE. Mūsų specialybė — VESTUVINIS SEIMYNIŲ GRUPIŲ IR VAIKŲ NUOTRAUKOS.

THE PAUL STUDIO 3213 South Morgan Street Telefonas — Yards 7-5858

Vestuvių nuotraukos. Augšto rusiško fotografijos. Mūsų specialybė. Precin Photo Studio.

EDWARDAS J. ULIS, RAY 4068 Archer Avenue Telefonas Virginia 7-2481

• A. Kučino Vagneriui 15 metų. Šiemet sukako 15 metų, kai išėjo muziko Aleksandro Kučino parašyta monografija apie žymųjį vokiečių kompozitorių Richardą Vagnerį. Tai buvo pirmasis lietuvių kalba veikalas, plačiai nušviečias muziką gyvenimą ir darbus. Buvo numatyta duoti ir kitų muzikų monografijas. Buvo bebaigias rašyti ir apie rusų kompozitorių P. Čaikovskį, bet darbą nutraukė bolševikų okupacija ir rankraštis net žuvo. Minima Vagnerio monografija išėjo 1939 m. pavasarį ir išleido Spaudos Fondas. Knyga gausiai iliustruota ir turi 232 psl. Knyga meniškai išleista.

• Dr. J. Balio referatas Brazilijoje. Tarptautiniam Tautosakos kongresui, įvykusiam Sao Paulo mieste rugpjūčio 16 — 22 d.d., Lietuvos atstovybė Rio de Janeiro mieste pasiuntė dr. J. Balio referatą "Lietuvių tautos poezija", kurį išleido dr. Meieris mokslininkų informacijai.

• Tapytojas Mikas Šileikis šiuo laiku su savo darbais dalyvauja keliose pirmieiose amerikiečių parodose.

• Dailininkas ir šaržistas Juozas Penėla, gyv. Kolumbijoje, nori persikelti į JAV, kur yra jo daugiau giminių.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAIS. PRISTATOMA VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez. 3039 So. HALSTED ST. Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMAI IR PREKIŲ PRISTATYMA TEIKIAME NEMOKAMAI. RASTINE ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS. VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį ir apdardas

4830 S. Talman, Chicago 20, Ill. Tel. G.Rovehill 6-7096

Telef. K.Epatic 7-5803

Kasdien nuo 2 val. Sekmad. ir šventad. 9—2 v.

ADOMAS VAITKEVICIUS ANGLIŲ IR ALYVOS PARLAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas

Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO. atstovas 4919 So. Paulina St. Prospect 6-7960

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings prie ateinančių šešių mėnesių, pradedant Liepos-July 1 dieną, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indelius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikieta, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnę dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praėjusius šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutauptus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugus ir pelningas patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indelių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoji raštinė teikiama sekantieji patarnavimai:

- 1.—Apdraustas taupymas
- 2.—Pirmų morkių paskolos
- 3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
- 4.—Christmas Club Savings
- 5.—Vacation Savings Club
- 6.—Duodami Travelers Checks
- 7.—Notary Public
- 8.—American Express Money Orderiai.

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimaityti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 v. p.p.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASS'N. 6234 So. Western Ave. Telef.: G.Rovehill 6-7575

THE HOME MISSIONS NEED YOU!
THE JOSEPHITE FATHERS ARE SEEKING MORE VOCATIONS FOR THE NEGRO HOME MISSIONS
Do you know that the Josephite Fathers give Spiritual Care to 139,000 Colored Catholics — but more than Seven Million American Negroes attend No Church?
Are you a boy or young man with exalted ambition? Will you volunteer to be a Josephite Missionary to help teach Religion to these 7,000,000 people?
WHY NOT WRITE TODAY FOR THE JOSEPHITE BOOKLET...
on the Priesthood to: on the Brotherhood to:
Rev. Benjamin Horton, S. S. J. Rev. Patrick Veale, S. S. J.
1130 N. Calvert Street St. Joseph's Seminary
Baltimore 2, Maryland Washington 17, D. C.

SPECIALUS NUPIGINIMAS!
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-471
Gausite dar specialią dovaną jei paminėsite kad šį skelbimą matėte "Drauge"
"alių miegamojo baldai"
"b. už" \$149.00
Pasinaudokite šia reta proga nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.
Užkite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
M. ČESAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dišbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

MOVING PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI
Ugu metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui frankai, kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — Įsiurinti
J. NAUJOKAITIS
2022 W. 69th St., Chicago, Illinois
Telef. WALbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ISTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE 2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083
SAVINGS & LOAN ASS'N
INSURED UP TO \$10,000
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrąsias laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000 Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augštus dividendus
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAFayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:
ANTANAS VILIMAS
1841 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL. ROCKwell 2-2282

STEPHENS LIQUORS
4134-36 Archer Avenue, Chicago, Ill.
(kampas Francisco gatvės)
LAFAYETTE 3-1933
Choro vedėjas K. STEPONAVICIUS — savininkas

Pirkite pas savus — nerasite pigiau kitur

MARTEL — BISQUIT — French Cognac, 5th	\$5.29
GRAIN ALCOHOL — 190 Proof, 5th	\$4.89
COINTREAU — French Liqueur, 5th	\$4.39
KRUPNIKAS, 5th	\$3.29
ZUBROWKA, gaminta su importuota žole, 5th	\$3.89
ASBACH URALT, 8 years old, ½ pt. \$1.79, 3 puspančės	\$5.00
VODKA — Biełzoff, 5th	\$2.98
IMPORTUOTO ITALISKO VERMOUTH, kvorta	\$1.79
BONAPARTINE (vietinis benediktinas), 5th	\$4.29
EMBASSY CLUB BEER, 5 qts.	95c
BALTA MESKA, GINTARAS ALUS, dėžė iš 24 butelių	\$2.95
NEPAPRASTAS ISPARDAVIMAS VIETINIŲ LIKERIŲ	
CREME De CACAO, Cr. Menthe, Rock and Rye, Cherry, Peach, Apricot, Blackberry Brandy, 5th	\$2.98

Richard Garnett

GYVENIMO ELEKSYRAS

Richard Garnett (1835 — 1906) anglų rašytojas, biografas ir vertėjas iš graikų, vokiečių, portugalų ir ispanų kalbų. Red.

Senas filosofas Abonielis gyvenimo Balko miesto augstam kuore, kur jis buvo pasisventęs chemijos ir slaptųjų mokslų studijoms. Niekas niekada nebuvo įstojęs į jo laboratoriją. Tačiau Abonielis ne tik nevenė santykių su žmonėmis, bet, visai priešingai, turėjo septynis mokinius, uolius jaunuolius, priklausiusius kilmingiausios miesto šeimos, kuriuos jis nustatytų laiku mokė filosofijos ir visokios teisinės žinijos, išimtinai sau pasilikdamas draudžiamuosius magijos mokslus ir alchemiją.

Bet vieną dieną jis susikvietė visus septynis savo mokinius į paslaptį patalpas. Jie ten įžengė su pamaldžia baimė ir smalsumu, bet nieko ypatingo nepastebėjo, išskyrus išminčių, bestovintį už stalo, ant kurio buvo pastatyti septyni kristaliniai indai, pripildyti šviesaus, į vandenį panašaus skysčio.

Jūs žinote, mano vaikeliai, su koku įkraščiu aš esu išgarsintas kaip besistengias įžvelgti giliausias Gamtos paslaptis ir išspręsti problemas, kurios vilioja bei mulkina visų laikų išminčius. Šitos paskalos nėra nepagrįstos: panašios pastangos visados buvo mano tikslas. Bet ligi vakar dienos mano dalia yra buvusi kaip ir mano pirmatų. Tas truputėlis, kurį aš galėjau atlikti, atrodė kaip niekis palyginus su tuo, ką aš buvau priverstas palikti neužbaigta. Netgi ir dabar, mano laimėjimas tėra tik dalinis. Aš nesu išmokęs padaryti aukso; Saliamono talismano aš nepasivaišinau, nei galiu aš mirti pakeisti gyvybę, ar ją įkvėpti į negyva medžiagą. Bet jeigu aš negaliu kurti, aš galiu ją išsaugoti. Aš esu atradęs gyvenimo elektrą.

Išminčius nutilo norėdamas patirti savo mokinių laikyseną. Iš jų veidų jis išskaitė nepaprastą nustebimą, neabejotiną pasitikėjimą jų mokytojo tikrumu ir švintantį spindulį neradusios vilties, kad jie patys gali natūpti dalininkais to transcendentinio atradimo, kurį šis paslėpė.

— Aš norėčiau tą paslaptį atskleisti jums, jeigu tokis būtų jūsų noras.

Vienbalsis šūktelėjimas įtikino jį, kad šiuo klausimu negali būti jokio abejojimo.

— Bet atsiminkite, — jis užbaigė, — kad tasai žinojimas, kairi ir kiekvienas žinojimas, turi savo neapatogumų bei tamsių pusių. Už jį reikia sumokėti augstą kainą, ir kai jūs jį pasisavinsite, jums gali pasirodyti per sunki. Supraskite, kad tos

DO YOU NEED GLASSES?
Ask about the
MAXIMUM OPTICAL PLAN
You will be surprised and you will be pleased.
5 N. Wabash Ave. Su'te 307
Hours: 9 to 5:30 daily
Saturday 9 to 2
Tel. STate 2-5753

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Ar norite būti kunigais, a. a. Arklivys-
Matulevičius, MIC, atgavinta, kviečia
as save kandidatus į kunigus. Tėvai Mari-
onai, darbuojant Amerikos lietuvių tarpe
dėvų, leidžiant jie darbuos ir Lietuvoje.
ne veda mokyklą; redaguoja laikraštis
skelbia mįslas. Pasiraukite Dievo tarnybą,
darbuokitės po Panelės švenčiausios vėlavą;
stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rasy-
kite novicų vedėjui. Laikite pažymėkite kiek
mokalo baigėte, kiek amžiaus ir koks avei-
katos stovis. Laiką suaukite žemiau paduotu
laiku.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie
dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse,
bažnyčiose ir kitur. Labai pagelaujami moką kokį amatą. Norintiems
pamokoti kokio amato bus sudaryta programa.
Paukukite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą. Dievui ir Panelės šven-
čiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju:
pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

sąlygos, kuriomis aš jį pasiūly-
siu, nėra mano primetimas; pas-
lapis man buvo atskleista ne-
nuolankių dvasių, ir su sąlyga,
kad aš griežtai laikysiuos jų rei-
kalavimų. Taip pat supraskite,
kad to žinojimo aš nesiruošiu pa-
naudoti mano paties naudai. Mano
aštuonių dešimtų metų
sąskaitos su gyvenimu mane pri-
vertė vėliau įieškoti būdų kaip
gyvenimą sutrumpinti, o ne jį
prailginti. Tai labiau tinka jums,
jeigu jūsų dvidešimties metų pa-
tirtis jus privedė prie tokios iš-
vados.

Iš viso būrio jaunų vyrų ne-
atsirado nė vieno, kuris noriai
nebūtų sutikęs ir netgi energin-
gai patvirtinęs gyvenimo tuštū-
mo, menkumo ir bendro nepa-
tenkinamumo, nes toksai visa-
dos buvo jų gerbiamojo moky-
tojo mokslas. Tačiau jų dabar-
tinė laikysena galėjo jį įtikinti,
jeigu jam būtų buvę reikalinga
įsitikinti, kokia didelė buvo be-
dugnė tarp teorijos ir praktikos,
ir kaip silpnas protinis įkalbė-
jimas prigimto instinkto aki-
vaizdoje. Vienbalsiai jie parei-
škė jų pasiryžimą nepaisyti bet-
kokio galimo įsivaizduoti pavo-
jaus ir pasiduoti betkokiam mē-
ginimui, kuris gali būti stato-
mas kaip sąlyga norint patapti
jų mokytojo stebuklingos pas-
lapties dalyviu.

— Tebūnie taip, — atsakė iš-
minčius, — o dabar klausykite
sąlygų.

— Kiekvienas jūsų turi pri-
puolamai pasirinkti ir tuojau iš-
gerti skystį iš vieno iš septy-
nių indų, kurių tik viename yra
gyvenimo elektras. Visiškai ki-
tokie skysčiai likusiuose. Juose
yra šeši mirtingiausi nuodai, ko-
kios tik didžiausias mano suge-
bėjimas leido man pagaminti, ir
mokslas nežino jokių priešnuo-
džių prieš juos. Pirmasis jų nu-
sivilina vidurius tarsi koki ugnis;
antrasis užmuša sušaldy-
damas kiekvieną gyslą ir užma-
rindamas kiekvieną nervą; tre-
čiasis nužudo padukusiais tasy-
mais. Palyginamai laimingas

BILL'S NURSERY & LANDSCAPING
Flagstone terraces, sod, cinders.
Darželiams užpildyti juodžemė —
jardais ar vežimais. Spygliuočiai me-
džiai, visokių rūšių krūmai. Nemo-
kamams apskaičiavimams šaukite
PRescott 9-0774.
10329 S. HALSTED

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial — Residential
Jokio įspareigojimo
Skambinkite nemokamiems
anskačiavimams
REEDER SHEET METAL
4518 W. 63rd St. Portsmouth 7-9160

THE ORIGINAL TOM THUMB
Formerly next to the Harding
Theater, Logan Sq.
Your host TOM JOHNSON serv-
ing the finest hickory Charcoal
Broiled Back Ribs.

See them broiling in our
window.
ALSO
The finest Southern Fried Chicken.
Air conditioned for your comfort.
Summer hours — Mon. thru Sat.
5 P. M. to 2 A. M.
OPEN SUNDAY
3568 Milwaukee Ave.
Tel. PALisade 5-9596

Ilustracija.

V. Petravičius

tas, kuris ištuština ketvirtąjį,
nes jis tučtuojau negyvas par-
kis ant grindų kaip žaibo nu-
trenktas. Nei turiu aš labai gai-
lėtis to, kuriam likimas nurodys
penktąjį, nes jį staiga apims
snaudulys ir jis be skausmo iš-
keliaus ir užuomaršij. Bet nelai-
mingas tasai, kuris pasirinks
šeštąjį: jo plaukai nukris nuo
galvos, jo oda nusilups nuo kū-
no ir jis ilgai merdės besikan-
kindamas ligi sulauks mirties.
Septintajam inde yra jūsų geidū-
mų objektas. Dėl to visi kartu
ištieskite rankas prie stalo, kiek
vienas nedvejodamas stverkite
ir drąsiai išgerkite skystį, kurį
likimas kiekvienam paskirs, ir

tegul išvados paliudija jo da-
lios pranašumą.

Septyni mokiniai žiūrėjo vie-
nas į kitą su septynkarčių pa-
balimu. Ir tučtuojau visi savo
žvilgsnius nukreipė į mokytoją,
tikėdamies jo garbiam veide pas-

SVIEŽI MESA IR VISTIENA
KASDIENA
Pilnas pasirinkimas
RKYTU MESU • SVIEŽIU
KIAUSINIŲ
Nemokamai į svaras Oleomargarino
SU ŠIUO SKELBIMU
IDEAL MEAT MARKET
1927 S. Blue Island Ave.
Canal 6-3166.

ECKROAD
NURSING HOME

DOCTOR'S
CASES
ACCEPTED
for care of
week patients,
other people
and
invalids.
Private Licensed Nursing Home
Patients accepted on a monthly
or weekly basis.
226 No. State Street
BELVIDERE, ILL.
Phone: 3918
Owned and operated by
MRS. FANNIE ECKROAD

ŽIŪRĖKITE
Kas Yra Mūsų
Pirkėjai!

Geriausie žmonės — kaip
eiliniai, taip ir profesio-
nalai — iš arti ir toli
lanko

**METRIKIŲ
FARM FOOD CO.
KRAUTUVĖ**
1804 West 47th Str.
Arti Wood Str.
Telef. YARds 7-8393
VYRIAUSIA LIETUVISKŲ
VALGIŲ BŪSTINĖ

JUDITA
Metrikaitė
SURIŲ KARALAITĖ

tebėti pokštavimo pėdsakus. Bet
negalėjo nieko kito žiūrėti kaip
ramiausį iškilmingumą ir, jeigu
kokia pašaipos išraiška slėpėsi
jame, tai nebuvo tokia pašaipa,
kokią jie norėjo matyti. Paga-
liau, jie sužiūrėjo į indus, tikėda-
mies, kad ir menkiausias skirtu-
mas gali pagelbėti atskirti elek-
syra nuo nuodų. Bet ne, savo

Galite Pasirinkti Pačius Puikiausius
Visiškus
Paruošiamie pagal užsakymą
**KEPTI, VIRTI, TUSINTI
JAUNI VISIŠKAI**
Ypatingi paruošiamie vestuvėms
ir pobūviams.

**Mizialkos Poultry
House**
4379-81 ELSTON AVENUE
Mes nuvežame MU 5-5522
Laisva vieta automobiliams

SACRED HEART
MISSIONARIES
1854—M.S.C.—1954

Join the Missionaries of the
Sacred Heart in their 100th
Anniversary Year to work in
home or foreign missions.
Lack of funds no obstacle.
8th Graders and High School
students apply for Minor Se-
minary, College and Univer-
sity students for Clerical No-
vitiare. Young men, 18 to 35,
may also join as Brothers.

Write today to:
Director of Vacations
**SACRED HEART MISSION
SEMINARY**
Geneva 4, Illinois

LET'S MEET AT
CHRISTOPHER'S
10352-54 S. WESTERN
For A Snack Or A Steak Until
4 O'Clock In The Morning
Air - Conditioned
Hilltop 5-0700

COME IN TODAY
at the
Newly Opened
ROSANGELAS PIZZERIA
2807 1/2 W. 95th St.
• RAVIOLI • SPAGHETTI
• CHICEN • SHRIMP
A Reputation which we will
live up to.

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAfayette 3-3085

Gamta juostas, takelius, juosteles,
pagalves vardinų, gimimo ir kitų
progy dovonom. Taip pat galima
gauti ir knygų.

NOCTURNAL HOLY HOUR
FOR MEN

ON THE LAST SATURDAY OF
EVERY MONTH AT 11 P. M.
Guard of Honor of The Blessed Sacrament
HOLY HOUR for Women... Third Sunday
of Every Month — at 4 P. M.

**NOCTURNAL
ADORATION SOCIETY
NOTRE DAME CHURCH**
1335 WEST HARRISON STREET
CHICAGO (7), ILLINOIS

MUFFLER ĮTAISYMAS NEMOKAMAI
"LIFETIME" GARANTIJA
ĮTAISYMAS ANT BET KOKIO FORD \$7.05 | ĮTAISYMAS ANT BEVEIK VISŲ CHEVROLET \$3.65
JUMS BELAUKIANT
MUFFLERIAI IR VAMZDŽIAI VISIEMS AUTOMOBILIAMS
Nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 iki 6; sekmadienį 9 iki 2:30
MARTIN MUFFLER SALES
6547 SO. WESTERN AVE. GRovehill 6-9823

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ
Stasys Dapkus
Body Repair
3255 S. Union Ave. Tel. CAlumet 5-1127
Pritęs mechanikas, turintis moderniausius
brankius gerai ir nebrangiai atsisako, ka-
rosieriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja
motorą, kad taisyčiau naudotų bendiną ir
alyvą. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave. Pra-
žiūdi reikia iš kelio. Kas negali atvažiuoti
į dirbtuvę, skambinkite telef. susitarimui.

500 RANKINIŲ LAIKRODĖLIŲ

Vyriški ir moteriški 17 akmenų, gražioje pakuotose džūzėse ir
14 kar. gold filled pakuotose, vertės \$39.95. Per trumpą laiką išpa-
duodame už \$19.95. Be to dar primame ma'nais seną laikrodėlį.

1,000 deimantinių žiedų, geriausios rūšies briliantais nupiginta kai-
na, 2,000 perlų, bronzėlių, spilkutų, aukskarų, paprastų brangen-
bių, vertės nuo \$2.00 iki \$5.00 — nupiginta po \$1.00.
Lininės staltiesės, didelės miteros, vertės \$3.00, po \$1.00
Sidabriniai ir stainless steel peiliai, šaukštai, šakutės, po 8c vienas.
Indai, lėkštės, po 10 centų viena.
Elektriniai maži fonografai po \$8.00
Fonografai, vertės \$24.00, po \$12.00
Mažutės radijos po \$14.00

LIETUVOS AUKSO — GINTARO

didžiausias išpardavimas vyksta šią savaitę Jos F. Budriko
krautuvėje, 3241 So. Halsted Street. Štai, kokios kainos
pasiūlomos jūsų pinigų sutaupymui:

Ilgai gintaro karoliai, medaus spalvos, pagaliau karoliai, \$25.00
vertės \$50.00, dabar tikrai už
Dideli, stambūs, vyšnios formos karoliai gintaro karoliai, \$24.00
vertės \$45.00, dabar
Gintaro karoliai, vertės \$38.00, dabar \$23.00
Tamsaus gintaro karoliai tikrai po \$9.00
Gintarinis apyrankės parduodamos nuo 25% iki 40% pigiau
normalios kainos. Gintariniai šviesaus medaus spalvos
laiskams atidaryti peiliai, vertės \$7.00, dabar \$1.00
Mažesni tokie peiliai, vertės \$5.00, dabar po \$3.00
Gintarinė cigarečių dėžė, vertės \$22.00, dabar \$15.00
Gintariniai žiedutėliai, vertės \$10.00, dabar \$7.95
Gintarinis mundtukas, vertės \$3.00, dabar \$1.50
Gintariniai paveikslai rėmeliai, vertės \$15.00, dabar po \$9.95
Gintariniai auskarai, vertės \$5.00, dabar po \$3.00
Gėlės žiedo formos gintarinės spilkos, vertės \$6.00, dabar \$4.50
Gintarinės spilkos su žuvalo gėlės imitacija, vertės \$5.00, tik \$3.50
Vyriškos gintarinės marškinų rankogaliams sagos,
vertės \$5.00, dabar tikrai po \$3.00

Tad kviečiame visus ir visas pasinaudoti taip labai nupigintu lietu-
višku aukso—gintaru, kurio kokybė garantuojama visam gyvenimui.
BUDRIKO KRAUTUVĖ, 3241 SO. HALSTED STREET, atdara pirma-
dienais ir ketvirtadieniais iki vėltomos.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St. Tel. CAlumet 5-7237
Budriko radijo valanda kiekvieną ketvirtadienį iš stoties WHPC,
1450 kil. 6-7 val. vakare. Kiekvienam Budriko radijo klausytojui
skiriama brangi dovana už atspėjimą kurio nors programos dalyko ar
jo išpildytojo.

K. GASIŪNAS MOTERŲ ROBU
SIUVEJAS
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus.
Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmo-
kėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus
ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti
sekti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtiniybė.

Šiais metais sucina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas ju-
bilejus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienose lietuviškuose namuose "lietuviš-
kas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas",
pats švėsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės
auką: naujiems skaitytojams siūsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik
malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir in-
formatorių, kas ištadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi spe-
cialius skyrius: moterų, jaunimo (atėtininkų, skautų, studentų), sporto, svei-
katos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiaim romanui ir pakiau
atkarpoje spausdina rinktinis kūrinis.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje,
Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje,
Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Indami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo nepasipareigojate, o
turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugą"
dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus savo pažįstamų, kurie
jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko "Draugą" siūsiame be užmokėčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius
ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad
jis parpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išti-
kus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURA..CE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKay, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043
Telefonas CENTral 6-5208

Gyvenimo elektrykas

(atkelta iš 6 psl.)

Aš jau tariaus šešis jūsų matas besirangiančius mirties agonijoje!

Toksai kreipimasis negalėjo padaryti septynių svyruojančiųjų. Tačiau du drąsiausieji išties savo rankas pusiau kelyje į stalą, bet, pastebėję, kad jų pavyzdžiu nepaseka kiti, susigėdę atitraukė jas atgal.

— Didysis mokytojas, nemanyk, kad aš labai esu prisirišęs prie to beverčio gyvenimo, — pagaliau tarė vienas iš jų, — pertraukdamas nepatogią tylą, — bet aš turiu seną motiną, kurios gyvenimas surištas su manuoju.

— Aš — tari antrasis, — turiu netekėjusią seserį, kurią aš turiu išlaikyti.

— Aš — tarė antrasis, — turiu artimą ir labai nuskrusta draugą, kurio jokiu būdu negaliu apleisti.

— O aš turiu priešą, kuriam man reikia atkeršyti, — pasakė ketvirtasis.

— Mano gyvenimas, — tarė penktasis, — pilnume pašvęstas mokslui. Ar galiu aš sutikti mirti pirma nei išstirsu jūrų septynių klimatus?

— Arba aš, neišgirdęs žmogaus kalbos mėnulyje? — paklausė šeštasis.

— Aš, — tarė septyntasis, — neturiu nei motinos, nei sesers, nei draugų nei priešų, nei esu toks stropus mokslui, kaip kad mano bičiuliai. Bet aš labai branginu mano paties kailį. Taip, mano akimis jis nepaprastai brangus.

— Vadinas, iš viso to reikalo išvada tokia — užbaigė išminčius, — kad nė vienas jūsų nedrįsta siekti nemarumo indo?

Jaunieji vyrai tylėjo sumišę, nenorėdami pripažinti savo mokytojo priekaišto teisingumą ir negalėdami jo paneigti. Jie įsiekė kokią vidurinio kelio, kuris neverstų tuoj pat juo eiti.

— Ar mes negalėtume, — galiausiai prabilo vienas, — ar mes negalėtume mesti burtus ir kiek vienas pailieoti paimti indą, kaip jo dalia jam nurodys?

— Aš nieko prieš tai, — atsakė Abonielis, — tik atsiminkite, kad ir mažiausia pastanga apeiti sąlygas, padidinant kiekvieno jūsų galimybes, gali užtraukti pralaimėjimą jums visiems.

Mokiniai paskuboms surado septynias nevienodo ilgumo plunksnas ir įprastu būdu ėmė traukti burtus. Trumpiausioji pasiliko pas tą laikytoją, kurs grynė savo sūnišką pareigą motinai.

Su dideliu ryžtu jis prisirišo prie stalo ir jo ranka be jokio kliūčių įsitaisė ligi pusės. Tada atsukęs į antros plunksnos laikytoją, vyrą su seserimi, jis staiga tarė:

— Giminytė tarp motinos ir sūnaus žymiai šventesnė ir artimesnė, nei ta, kuri esti tarp brolių ir seserų. Dėl to tad ar nederėtų, kad tu pirmas rizikuotum mano vietoje?

— Giminytė tarp senos motinos ir suaugusio sūnaus, — pamokamai atsakė užkalbintasis, — iš esmės žiūrint, negali ilgai tverti, nes mirtis greit ją sugriauš. Tuo gi tarpu giminytė tarp brolio ir sesers gali tęstis per daugelį metų, jeigu tokiu bus Alacho valia. Ir todėl tau labiau pritinka pirmam išmėginti bandymą.

— Nejaugi aš gyvenau tam, kad panašų tuščiažodžiavimą išgirsčiau iš išmintingojo Abonielio mokinio? — sušuko pirmasis kalbėtojas su kilniaširdišku pasipiktinimu. — Motiniška giminytė...

— Mesk tuos niekus! — suiriko likusieji šeši, — išpildyk sąlygas arba atsisakyk uždavinio. Jų raginamas, mokinys priartinio savo ranką prie stalo ir griebė vieną indų. Tačiau, vos tik tai padarius, jam pasivaide-

"Pieta"

K. Zoromskis

no būsią jis mato kažkokią baidą spalvą skystyje, kuri, jo vaizduotėje, įsiskyrė nuo nekaltai vaistumo kitų. Jis greitai jį padėjo atgal ir paėmė sekantį. Tą akimirka smarkus šviesos švystelėjimas apšvietė juos, ir nutrenkti, septyni mokiniai besamones ištiso ant grindų.

Atsigavę, jie pamatė esą atsidūrę lauke, už Abonielio namų, pritrenkti nuo kritimo ir pažeminti jų atliktu vaidmeniu. Jie visi susitarė laikytis griežtos paslapties ir sugrįžo į savo namus.

Septynių paslaptis taip buvo laikoma, kaip kad galima laukti septynių ją galint išlaikyti, tariant, nepraėjo nė septynios dienos kaip ją žinojo daugiau kaip šešios septynios visų Balko gyventojų. Paskutinis jį patyręs buvo sultonas, kuris tuojau pasiuntė savo sargybą suimti išminčių ir konfiskuoti jo elektryką. Negalėdami įeiti, jie išlaužė duris Abonielio, ir, išbraudami į jo kambarį, rado jį tokioje būklėje, kuri, iškalbinčiau už bet kokį išpažinimą, rodė jo paniką gyvenimą išlaikan kančiam gėralui. Jis buvo miręs savo kėdėje. Priešais jį, ant stalo, tebestovėjo septyni indai, šeši pilni, kaip ir anksčiau, septyntasis tuščias. Jo rankoje buvo suspaustas ritinėlis, kuriam buvo parašyta:

— Šešis kartus po dvyliką metų aš stiepius į žinojimą ir dabar aš palieku pasauliui mano pastangų vaisių: šešis nuotus. Vieną, dar mirtingesnį, aš galvojau pridėti, bet susilaikiau.

— Ant mano kapo parašykite, kad čia guli tas, kurs susilaukė jam žinti žmonių liūdesius ir padovanojo lemtingą malonę, kuri vienintelė nebus žalinga.

Išbrovėliai sužiūro vienas į kitą, besistengdami suprasti paskutiniųjų Abonielio žodžių prasmę.

Dar jiems tebespoksant, jie buvo sudrebinti smarkaus bil-desio gretimose patalpose, ir dar labiau sumišo, kai išsoko į priekį didelė beždžionė, kurios žvilgas kailis, nepaprastas žaismingumas ir neįtikėtinas vikrumas visus įtikino, kad miręs filosofas, augščiausios ironijos pagavime, jai sugirdė visą, ligi paskutinio lašo, gyvenimo elektryką.

Išvertė P. Gaučys

Kultūrinė kronika

• Muzikos Almanachui 30 metų. 1924 m. muzikas Juozas Žilėvičius išleido ir redagavo pirmąjį Muzikos Almanachą su chronologiniu muzikos kalendorium. Almanachas išleistas lietuvių spaudoje atgavimo 20-ties

metų sukakčiai paminėti. Turinys be kalendoriumo, kurį įeina ir muzikų kalendorius ir svarbesnieji muzikinio gyvenimo įvykiai 1923 m. Lietuvoje, yra straipsniai J. Žilėvičiaus, E. Stanek-Laumianskienės, Ig. Prielgausko, prof. A. Preso, V. Zadeikio, A. Kutkauskio ir kitų, kurie savo aktualia ir dabar nemustoją vertės. Almanachas 176 psl., kišeninio formato. Spausdintas "Varpo" spaustu-vėje.

• Kamo rotušė pradėta statyti 1542 m., o pabaigta 1562 m. 1771 m. rotušė pertaisoma. 1824 m. rotušėje buvo įtaisyta laikinai cirkvė, o vėliau artilerijos sandėlis. 1836 m. rotušė buvo paversta rusų rūmais, kur jie sustodavo važiuodami į užsienius. 1865 m. Kamo rotušėje įtaisomas teatrą. Nepriklausomybės laikais rotušėje buvo įsikūrusi Kamo miesto savivaldybė.

• Venancius Ališas — kun. A. Arminas yra paskirtas klebonu naujai įsteigtoje parapijoje Alana, netoli Santos uosto Brazilijoje. Venancius Ališas yra poetas, išleidęs kelis poezijos rinkinius ir neseniai pasirodęs su "Cascata Cristalina", kuris susilaukė ypatingo dėmesio lietuviškoje visuomenėje. Jis taipgi patiekia mums iš Brazilijos kultūrinio gyvenimo žinių.

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAZIUOSIM POPIET"
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONO TAISYMAS
JONAS GRADINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th Pl.
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvių — ir geriau ir pigiau!

TELEVIZIJOS
RADIO APARATAI
VEDINIVAI — VESINTUVAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIO LEMPOM
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
Ištvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras pataravimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

• Vilniaus universitetas. 1918 m. lapkričio mėn. Lietuvos Taryba nutaria atgaivinti Vilniaus universitetą (nutarimas įgyvendintas 1940 m. sausio 15 d.).

• Kamo pilis įkurta 1030. Pirmoji Lietuvos istoriko kun. Strikausko žiniomis, kuris 1582 m. išspausdino pirmą "Lietuvos istoriją" lenkų kalba, Kamo pilis įkurta 1030 m.

• Pirmasis tiltas per Nerį Lietuvoje. Patį pirmąjį tiltą per Nerį pastatė Vilniaus burmistras Ulrichas Hosijus, atstatė inž. P. Vileišis. Tai žaliasis, nuo kurio skirstosi keliai į Ukmergę, Verkius ir toliau.

• Latvių tapytojas Hugo Purvinš neseniai buvo nuvykęs prie Meksikos įlankos, kur drobių užfiksavo kelis būdingus tų vietų peizažus.

AR PASIEKSIME KADA NORS MENULĮ?

Visa eilė šių dienų mokslininkų atsidėję studijuoja klausimą, kokių būdu galima būtų pasiekti mėnulį. Atrodo, kad dėl mėnulio pasiekimo yra įvairių nuomonių. Kaikurie astronomai mano, kad reikėtų tarp žemės ir mėnulio pusiaukelį įrengti "satelitą", jį prileidžiant erdve skristi, ant kurio galėtų nusileisti "poilsui" ir mėnulį skrendanti raketa. Kiti gi mokslininkų

NUO UZSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos nieži ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo oplatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudančių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina poršimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvinimą odos ir perplėsimą tarpinių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedirvinčių, odos išbėrimų ir t. t. taipgi tinkamas vartoti vaikuiams kada pasirodė skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra geras gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse — Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

kai visai priešingi tai nuomonei. Jie sako, kad pakely tekty susidurti su daugybe erdve skraidančių meteoritų, kurių prasi-lenkti dėl greito skridimo nebūtų galima.

Muzikinis festivalis

Richard Wagner muzikinis festivalis buvo suorganizuotas 1876 m. Bayreuth. Šį festivalį suorganizavo Wagner ir karalius Liudvikas bavarietis.

DRAUGO RADIJAS

5 KARTUS SAVAITEJE NUO 8:30 V. V.

Per radijo STOTĮ WOPA (1490 AM — 102.3 FM)

- Politinės žinios
- Filmų Apžvalga
- Chicago's žinios
- Sporto Kronika
- Religinė Valanda
- Politinė Apžvalga
- Lietuviška Muzika
- Kultūrinė Kronika

KLAUSYKITE DRAUGO RADIJĄ

Atsukite radiją į stotį WOPA (1490 AM ir 102.3 FM)
Kas vakarą 8:30 iki 9 val. vakaro

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. Republic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345
TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741-2 ir BishoP 7-9481

4330-34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6345 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO'S LIETUVIŲ
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulancų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Be kalc šaukite mus.

Mes turime kopyčias visose Chicago's ir Roselando dalyse. Ieškojame patarnaujam.

ANTANAS M. PHILLIPS

5307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3407

PETRAS P. GURSKIS

459 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

6126 W. Roosevelt Road Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

5354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-1189

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

"DRAUGAS" SKELBIA KETVIRTĄ ROMANO KONKURSA

Vėl skiriama tūkstantis (1,000) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas", talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamam romano rankraščiui įteikti — 1954 m. lapkričio mėn. 1 d.

2. Geriausiam romanui skiriama premija — tūkstantis dolerių.

"Draugas" įgalioja premijos suteikimu rūpintis "Draugo" Bendradarbių Klubą.

3. Jury komisiją sudaro šie asmenys: Bernardas Brazdžionis, dr. Juozas Girnius, Antanas Gustaitis, dr. Juozas Leimonas ir Kazys Mockus.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinys siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstantį dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises peleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

"DRAUGO" LEIDEJAI IR "DRAUGO" BENDRADARBIŲ KLUBAS

TAUPYKITE

Chicago's Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS \$46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštadi., nuo 9 v. ryto iki 4 p. p.
VALANDOS: Ketvirtadienis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadienis visai neatidaro.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

SPYGLIAI-DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIŪNAS

Rašymo liga

Vieni iš Rašytojų draugijos išstoja, kiti įstoja, bet rašyti nė vienas nenustoja. Rašymas yra liga, kaip ir visos kitos ligos, kurias čia atšviežinami daktarai bacilom muša. Kai šiaip eilinis pilietis pasilinksmina parašydamas odę dviem bomam, arba pradeda angliškai bučiuotis patamsy tai nieko, bet kai Čerčilis turėdamas medalių, net jo storas kaklas neišlaiko, ir literatorius mušasi tai jau nebe eilinė epidemija, o tarptautinė. Stalinas buvo rašytojas, Hitleris rašytojas, o gerbiamas Neronas net Romą sudegino norėdamas sukurti nors vieną, pavyzdinčią grafomaniją, eilėraščių. Rooseveltas, Postdamo konferencijų išminčių išminčius irgi buvo rašytojas. Žodžiu, žmogus neturi pinigų — rašo, žmogus nežino kur pinigų dėti irgi rašo. Kartais žmonės nustoja rašyti. Kai ši epidemija nublinksta, kaip Rafaelis prieš Pautienį, tada žmonės su postais leidžia visuomenei garbės ir pinigų troškulių injekcijas, atseit, skelbia konkursus. Konkurso skelbė Brenas, skelbia Budrikas, radijo valandėlės ir Balta Meška konkursą buvo paskelbus. Žodžiu, visi kėsinais sudrumsti nerašančio ramybę. Ne tik biznis, bet ir politika remiasi rašymu. Lozoraitis parašė, kad neparašė. Vlikas, kad parašė, o Škirpa brūkštelėjo, kad jis pirmas visų raštų rašėjų raštininkas rašė Bonnai ir paskui to rašymo parašymą parašė į "Naujienas". Jos pri-

šė prierašą dėl kurio Škirpa vėl kėlė nors parašys. Studentai rašė atsišaukimą į studentą, dr. S. Aliūnas į girtuoklį, girtuoklis neatsiliepė, o studentas pradėjo rašyti rezoliucijas ir dabar tebe- rašo, kartais parašydamas, kad seniai vieni ant kitų per daug rašo. Žodžiu, rašymas yra sena liga, bet kaip sakėme ji nepagydoma, nes ir karaliai ja sirgo, kurie turėjo pinigų tom rašymo bacilom mušti.

Tėviškės Žiburių Nr. 33, korespondencijoj iš Vokietijos, rašoma šitaip: "Isikurti vokiečių ūkyje sunku, nes lietuviai per daug įpratę į pašalpas ir ne visai noriai dirba". Visa atsitiko todėl, kad buvo per daug įsigilinta į rašymą laisvų dėdėms ir dėdienėms. O padėkos laišukai buvo parašyti irgi raštingai. Žodžiu, rašymas egzistuoja, nes be rašymo ne čekio į pinigus nepaverčia. Kalbant apie knygas tai Blekaitis parašė vardus dienoms ir vandenims. Prof. Skardžius turėtų atkreipti dėmesį, kad jie būtų lietuviški. Aistis parašė irgi apie laiką, bet kita dalis eina ne apie vandenį, bet apie žmones. Tai tiek apie rašymą, kitą kartą parašysime apie skaitymą. Ir gerai, kad dar sergama rašymo liga, nes kai niekas rašymu kito rašymo ar nerašymo nepagerbs, tai tada viskam, net ir bizniui su politika reiks rašyti tylų nekrologo, Grincevičiui Vidurnakčio vargonais grojant. M. M.

Naujojo diplomatijos šefo pareiškimas

Kad esu išrinktas naujojo diplom. šefu čikagiešiams pirmasis pranešė Margutis, tuojau po William Louis moteriškų suknelių pa-pa-pagarsinimo. Stvėrė už dūšios, po kvarabų, toks džiaugsmas, kad nūnėriau nuo antikinio krėslo kaip su akmeniu gavęs į smilkinį. Apšidžiaugė tūkstančiai lietuvių, ypač dėkojo senesnio amžiaus žmonės, kuriems Lozoraičio diplomatija buvo jau į strėnas įsietusi... Vienas buvęs savisaugos dalinių viršininkas, vietoj sveikinimo telefonogramos, atsiuntė centnerį kryžių...

Naujasis diplom. šefas dėkoja lietuvių visuomenei už sveikinimus ir dovanas, ypač, anam ponui, už kryžius. Kartu, žengdamas į trečią tarnybos dieną, darau šį pareiškimą:

1. Stengsiuosi iš viso dūko sujungti įvairius veiksnus į vieną veiksnį, kad Lietuvos reikalas žilbam pasauliui būtų matomas iš toli, kaip koks augstas kalnas. Dabar gi, prie pono Lozoraičio, kad ir labai akyliam po litikieriui, reikia ilgai kušlinti, kad ir dėl Vilniaus...

2. Netrukus, lietuviškų interesų labui, bus tveriami rykštinių būriai: jie saugos 1938 m. konstituciją nuo tarptautinės teisės profesorių ir daktarų. Gaus į dugną visi tie, kurie viešai plūps, kad prie autoritetinio režimo degtukų dėžutė kainavo 10 centų, kad klumpės buvo su mediniais padais.

3. Su LAS, atrodo, bendradarbiavimas taip pat bus galimas. Jis gal ir nepasieks turkiškos pirties karščio, bet ir nesustings ir ragą. Pagrindas: Vyt. Staneikos geram draugui, J. Karvelio krautuvėje, daugiau dolerį vyno buteliui nusipirkti...

4. Dr. B. Dirmeikis, susitarus su tautininkų partija, skiriamas konsulu į Gvatemalą valstybės. Skiriamuosius raštus įteiktį karininkų jūntai iki Margučio aushinio jubilėjaus.

5. Runce Dandierinas, greičiausiai, teks atšaukti iš Bonnos, o jo vieton paskirti buv. Vilniaus advokatą, užsigėidusį pasidaryti Vliko nariu.

Naujas Diplom. Šefas

Dr. S. Aliūnas

Valerijono lašai

(Receptai)

Kai tave gundo piktos mintys: Jei mylima žiūrės iš augšto Velniai ir aukso tonos, Tada paimk atsigavinti Lašų valerijono.

Kai grįžti naktį iš salūno Ir susitinki žmoną, Jai pilk iš recepto Aliūno Lašų valerijono.

Kai, Balfui kvoterį įmetęs, Verki kaip milijono, Tada paimki ant sveikatos Lašų valerijono.

Jei grius širdis ant šono, Tada suverski jai du šaukštų Lašų valerijono.

Jei nori būt vadu lietuviui Ir ponu būt ant pono, Tada užpilk ant liežuvio Lašų valerijono.

Kai spauda spaudai skelia plikę Dėl etikos ir tono, Tada paimkie ir skaitykie "Lašus valerijono".

Mikas Muzikas

Pusę per pusę

Turėjai tujen tik pusę lito Ir tąją pusę dalei per pusę. Jeigu reikėtų, pasidalytum Sakei ir jautį, žvirblį ar musę.

Augo į augstį tavo karjera Ir pinigine augo į storį, Tik tokio ūpo šiandien nebėra, Pusę iš pusės dalyt nenori.

Tari įryles penicilino; Negerk degtinės, gyvenk padori. Daktaro naudą šiandieną žino, Babūnės, vyrai, diedai, grabori. Tada jis viską paims iš sykio.

Braižot kasdieną visokių rūšių, /lius, /inžinierius ne vienas mušės. Knygelė banko keturi nuliai Nebesidalo niekaip iš pusės.

Kai vaikštinėjai mokyklos rūbais, /muos, Būtum padalęs pusiau ir centą. Šiandien iš viso ano gerumo Nebepalik, anei procento.

Na, ir kalbėti čia nebenoriu Pusę iš pusės nebedalyki. Kaj nukeliausi tik pas graborių, Tada jis viską paims iš sykio.

SPYGLIUOTINĖ KRONIKA

— Naujas diplomatijos šefas Jul. Susmaras pradėjo eiti savo pareigas ir šiame numery skelbiame jo pirmus patvarkymus.

— Skaitome, kad Anatolijus Kairys išleido rinkinį Auksinė biala, kur tie auksinukai pasėti. — Margučio rengiamam koncerte, kaip girdėjome bus pagrota dainelė liaudies motyvais:

Praverk, berneli, Washington šepa, Trauk po šimtelį Ir vilk pas šefą.

Spygliai ir Dygliai išdirbo programą, kurioj siūloma, kad kiekvienas kalbėtojas, bet kokiame minėjime, kalbėtų tik tiek ilgai, kiek jis gali pastovėti ant vienos kojos. Nesilaikant to publika ploja ir rėkia: ko-o-ja, ko-o-ja.

— "Sėja" praneša, kad šefas nusikrato vadistinių palinkimų. Jis grįžta į demokratiją ir pirmam Antanui pagerbti toliau vadinsis Antanas II-trasis.

— Draugo piknike Trys laimingieji: Kelečius, Brinka ir Petrauskas skris į mėnulį. Patariama jiems neskolyti pinigų, nes gali nebesugrįžti.

Logika

— Mamytė, ar tiesa, kad žmonės iš žemės ir kad jie mirę į dulkes pavirs?

— Taip, sūneli. — Tai po mano lova, matyt, kas nors bus numiręs.

Iš rinkinio "Valerijono lašai"

Ligonis ir slaugė

— Mano vyro liga pribaiigs greit ir mane, — skundžiasi ligonio žmona, — būdžiu dieną ir naktį.

— Aš maniau, kad turi pasam džiūsi slaugę?

— Taip. Todėl ir reikia nuolat budėti.

Vargas ir liga

Du mažamečiai berniukai kalbasi.

Pirmas berniukas: "Girdėjai, visį kalba, kad Vargas nusišovė".

Antras berniukas, kurio tėvas daktaras: "Gerai, kad ne li-ga, mano tėvelis būtų likęs be darbo".

Visų teisybė

Renkant vertingiausią praeitų metų literatūros kūrinių didelę rašytojų daugumą pasisakė už Brazdžionio Didžiąją Kryžkelę. L. Lankų Nr. 4 yra dvi recenzijos. Apie Brazdžionį viskas blogai ir nieko gero, apie Nyką-Niliūną viskas gerai ir nieko blogo. Nebežinom kieno teisybė. Gal visų. Todėl tik prisime-name, tuoj po balsavimo rezultatų paskelbimo, vieno rytinių valstybių rašytojo padainuotą dainelę:

O, o tempore o mores Ir nebėra Baltimores, Siekė siekė už viršūnės, Ir papjovė seni šunys.

"Tik lietuvių kardas ir kraujas išpirks Lietuvai laisvę". O mes vis manėme, kad ginčai su Lozoraičiu, arba bent Natas.

Budžetas tai susirūpinimas, kam pinigų išleisti kol dar jų neturi.

Pavojinga žiūrėti į moteris einant skersai gatvę; be to, jų taip pat daug yra kitoje pusėje.

Pinigai kalba, bet nepasako iš kur ateina ir kur nueina.

Atsirado per daug naujų kelių pinigams išleisti, bet nepakankamai naujų būdų jiems gauti.

Blogiausių bylų nagrinėjimai įvyksta už teismo salės sienų.

Sąžinė tai yra vidaus balsas, kuri tave perspėja nuo darbo, kurį jau atlikai.

Amerikietiški spygliai

— Aš nesirūpinu kada mano duklė išsina ir kada grįžta: šiandien skaičiau, kad mergaitė, kuri buvo dingusi nuo liepos 4 dienos, atsirado Karpatų kalnuose gyva ir patenkinta, pasakė Mrs. T. Moots.

— Aš negaliu žiūrėti į dykinęjančius ugniagesius. Jie nepasipraktikuoja, o reikalui esant nežino už ko griebtis, — pasiteisino Baltimores teisme vyras, teisiama už tris kartus bereikalingą ugniagesių išaukumą.

Senatorius Symington neišpildė pažado duoti Annie Lee Moss darbą, jei armija ją atleis. Kada armija vėl suspensdavo Mrs. Moss, eina gandas, kad ji gali skusti senatorių už nedavimą išlaikymo.

Mr. Kroetz iš Milwaukee išsiskyrė su žmona, nes ji padegė jo lovą kai jis vieną naktį nesikėlė žmonos įvestam vidurnakčio pasiginčijimui. (Galėtų dabar ją vesti kas nors iš veiksmų. S. D. Red.).

Ir Europoj taip pat

Iš 100,000 užpildytų moterų anketų: koks vyras idealus? 80% atsakė, kad "vyras su išpūsta pinigine, vila priemiestyje ir automobilu".

Knygų parduodama už litus

Kanadiškė "Nepriklausomų Lietuvoj", š. m. Nr. 31, Knygoms paminėti skyriuje minima kun. Karaliaus knyga "Jaunomėnės auklėjimas", kuri turi 54 puslapius. "Kaina 25 lt."

Tinkama žmona

— Tamstos pusseserės negaliu vesti. Jina man per kvaila.

— Tikiu, nes Tamsta esi reikalingas žmonos, kuri atstotų jūsų abiejų protą...

Galvoju kuo būti, poetu ar diplomatu

Na, ir ko jam šiauštis — juk jis tik eilinis.

Spyglių — Dyglių advokatas atsako

Kl. Kiek buvo pastatyta kandidatų, kai rinko paskutinįjį Lietuvos prezidentą?

At. Nenorėdami, kad tautiečiai sukty galvas, vadai pasielgė demokratikai: buvo piliečiams galiausiai ir pastatė tik vieną.

Kl. Kas yra optimistas?

At. Optimistas platesne prasme tas, kas turėdamas banke pinigų miršta badu, tikėdamas, kad atvažiuos greitoji pagalba nuveš į ligoninę ir pavalgydins. Siauresne prasme tas, kas tiki, kad galima susitarti su Antanu II-ju.

Kl. Kas yra pesimistas,

At. Pesimistas plačia prasme tas, kuris sėsdamas į automobilį užsisako dirbtinę koją, siauresne tas, kuris vis dar nori įsigyti knygą Pasakyta — parašyta.

Kl. Kodėl Rašytojų D-jos valdyba trečią kartą išrinkta Čikagoj?

At. Todėl, kad Čikagoj mažiausia išperkama knyga.

Kl. Ar tikrai Antanui nuo Bimbų mokama alga iš užsaldytų sumų?

At. Kol kas dar ne. Laukiama kol jis daugiau pakenks lietuviškiems reikalams. V. K.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

DIDELIS AUGSTIS TRUKDO SKRIDIMĄ

Žinoma, kad dabartiniu laikui greitieji lėktuvai skrenda greičiau už garą, tačiau pasiekę stratosferines aukštumas nustoja lygsvaros, kas ir sudaro skraidančiam didelių sunkumų. Sakoma, kad 15,5 mylių augštyje dėl oro skystumo lėktuvai patenka į beorės duobes ir netekę pusiausvyros, pradeda daryti šokinėjančius suolius. O tą išbandė su raketiniais lėktuvais. Manoma, kad maždaug 93-95 mylių augštį tobuliausios konstrukcijos lėktuvai galėtų daryti judėjimą įvairiomis kryptimis. Bet didžiausia problema, kaip tą augstį pasiekti. Pirmiausia reikėtų persikristi atitinkamas aukštumas, kur oras gana skystas, kuris savo priešpriešinimu sugeba lėktuvą išmesti iš tos pusiausvyros, kurią jis turi skridamas normaliomis oro sąlygomis.

Iš didelio oro pasipriešinimo, patekęs lėktuvas į mažo pasipriešinimo aukštumą, lėktuvas pradeda neklausyti piloto. Vienok mokslininkai ir šio srity esą dideli optimistai. Jie pasiryžę tas kliūtis nugalėti, pagamindami atitinkamas konstrukcijas lėktuvus, kuriais galima bus nugalėti skysto oro sunkumus ir pasiekti žymiai didesnį augstį.

Be to, prof. W. M. mano, kad vėjai ir jūrų srovės taip pat gali sulėtinti žemės sukimąsi. Vakarų krypties vėjai irgi turi įtakos žemės sukimąsi greitį, kas kartais sudaro į dieną 1,5 milisekundės. O vandenynų srovės sumažina iki 0,1 milisekundės.

Yra mokslinių duomenų, kad ir žmogaus veikla žemėje šiek tiek veikia žemės sukimąsi, būtent: pastatų sutelkimus dideliuose miestuose. Prof. Munkas sako, kad jeigu visi JAV automobiliai važiuotų tuo pačiu laiku iš Fairbanks, Alaskoje, į Mexico City, žemės sukimąsis būtų paveiktas į dieną 0,000002 milisekundės.

Duos sau rodos

— Viršila klausia kareivį, kuris ruošiasi vesti:

— Tai būtinai nori vesti, ir nebijai? —

— Tamsta Viršila, pergyvenau tris okupacijas: caro, vokiečių ir bolševikų, tai ir su žmona susitvarkysiu. —

Nuomonė

— Tai sakyk, kokia tavo nuomonė apie mano naujuosius eilėraščius?

— Mano nuomonė — niekai. — Aš žinau, kad ji niekai. Bet vis dėlto man įdomu išgirsti, ką tu galvoji apie mano eilėraščius.

Boksininko žmona

— Kaip jautiesi ištekęs už boksininko?

— Puikiai. Įsivaizduok sau, kiekvieną rytą turiu skaičiuoti iki dešimties, kad pakelčiau jį nuo lovos.

Įvairumai

Sovietų Sąjungoje kaikiuose mokyklose įvesta anglų kalba. Jų paruoštuose pagal partijos liniją vadovėliuose randama tokių pavyzdžių: "Jonas Smidtas yra amerikietis. Jo vyresnysis brolis inžinierius. Jis yra nevedęs, nes nepajėgia išlaikyti šeimos. Šiuo metu jis yra bedarbiuoklis."

darydami tyrimus priėjo kitokios nuomonės. Pz. Californijos universiteto prof. dr. W. Munkas tvirtina, kad esą daug veiksmų, kurie žemės sukimąsi gali pagreikinti arba sulėtinti. Anot jo, žemė kai kada gauna "pavasario drugį". Tuomet žemės svoris pasikeičia dėl padidėjusių sulčių augaluose ar augmenų lapų, žolės bei gėlių. Jis įrodinėja, jog toji priežastis žemės sukimąsi sumažina 0,02 milisekundžių į dieną. Milisekundė yra 1/1000 sekundės.

Be to, prof. W. M. mano, kad vėjai ir jūrų srovės taip pat gali sulėtinti žemės sukimąsi. Vakarų krypties vėjai irgi turi įtakos žemės sukimąsi greitį, kas kartais sudaro į dieną 1,5 milisekundės. O vandenynų srovės sumažina iki 0,1 milisekundės.

Yra mokslinių duomenų, kad ir žmogaus veikla žemėje šiek tiek veikia žemės sukimąsi, būtent: pastatų sutelkimus dideliuose miestuose. Prof. Munkas sako, kad jeigu visi JAV automobiliai važiuotų tuo pačiu laiku iš Fairbanks, Alaskoje, į Mexico City, žemės sukimąsis būtų paveiktas į dieną 0,000002 milisekundės.

Philharmonic nori \$150,000

New York Philharmonic — Symphony pradės spalio 25 d. vakų, kad gautų \$150,000. David M. Keiser perrinktas Philharmonic draugų organizacijos vėpavovus. Tačiau mokslininkai